

- rozhodnutí České národní banky č.j. 2022/50657/570 ze dne 19. května 2022, sp.zn. Sp/2020/165/573

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 19. května 2022
Č.j.: 2022 / 50657 /570
Ke sp. zn. Sp/2020/165/573
Počet stran: 20

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“), podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a podle zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), rozhodla podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“) a podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v řízení se společností Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 030 83 977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2, zastoupenou [REDAKCE], advokátem, advokátní kancelář [REDAKCE], ev. č. ČAK [REDAKCE], [REDAKCE], takto:

I.

Společnost Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 030 83 977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2, se uznává vinnou, že bez příslušného oprávnění prostřednictvím jí provozované webové aplikace umístěné na internetových stránkách <https://www.skyloan.cz> nabízela v období od 27. 12. 2017 do 23. 9. 2020 spotřebitelům možnost sjednat spotřebitelský úvěr, prováděla přípravné práce směřující ke sjednání spotřebitelského úvěru, předkládala spotřebitelům návrhy na sjednání spotřebitelského úvěru, a následně jako administrátor a vedlejší účastník smluv o poskytnutí zápůjčky zprostředkovala uzavření smluv o poskytnutí zápůjčky mezi zapůjčitelem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] coby poskytovatelem spotřebitelských úvěrů, a spotřebiteli, na jejichž základě bylo v období od 27. 3. 2018 do 6. 3. 2020 celkem 175 spotřebitelům poskytnuto 182 spotřebitelských úvěrů v celkovém objemu 1 848 860 Kč po odečtení odměn, provizí nebo poplatků za zpracování žádostí, když společnosti Lucrum Credit Czech s.r.o. za zprostředkování náležela odměna/provize za zprostředkování od vydlužitele ve výši 1 % a od zapůjčitele ve výši stanovené smlouvou o poskytnutí p2p zápůjčky, nejméně však 9 % z jistiny p2p zápůjčky,

t e d y p o r u š i l a

ustanovení § 16 zákona o spotřebitelském úvěru,

č í m ž s e d o p u s t i l a

přestupku podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru,

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 157 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru pokuta ve výši 250 000 Kč (slovy dvě stě padesát tisíc korun českých). Pokutu je společnost Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 030 83 977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

II.

Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 030 83 977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Náhrada nákladů řízení je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je rodné číslo plátce.

O D Ů V O D N Ě N Í

I.

A. Identifikace účastníka řízení

1. Společnost Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 030 83 977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2 (dále jen „účastník řízení“), je zapsána do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 227156, s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru.
2. Účastník řízení nemá oprávnění k poskytování nebo zprostředkování spotřebitelských úvěrů ve smyslu ustanovení § 7 nebo ustanovení § 16 zákona o spotřebitelském úvěru. Účastník řízení je od 18. 5. 2017 registrován jako poskytovatel platebních služeb malého rozsahu pro platební služby dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. f) zákona o platebním styku.

B. Průběh správního řízení

3. Správní řízení bylo zahájeno dne 27. 5. 2021 vydáním příkazu ze dne 27. 5. 2021, č.j. 2021/54590/570¹ (dále jen „příkaz“) jako prvním úkonem v tomto správním řízení.
4. Dne 4. 6. 2021, tedy v zákonné lhůtě, podal účastník řízení proti příkazu odpor. Podáním odporu byl příkaz zrušen a v řízení se pokračovalo. Účastník řízení zároveň požádal o konání ústního jednání, aniž by uvedl důvody pro konání ústního jednání.

¹ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 29-40.

5. Správní orgán dne 11. 6. 2021 výzvou č.j. 2021/59596/570 ze dne 11. 6. 2021² vyzval účastníka řízení, aby správnímu orgánu sdělil, zda nadále trvá na své žádosti o nařízení ústního jednání, a aby upřesnil nebo doplnil důvody pro nezbytnost nařízení ústního jednání.
6. Dne 21. 6. 2021 správní orgán obdržel vyjádření se účastníka řízení č.j. 2021/67763/570 ze dne 21. 6. 2021³, kde účastník sdělil, že trvá na nařízení ústního jednání, když uvedl důvody pro jeho konání.
7. Správní orgán dne 3. 8. 2021 nařídil konání ústního jednání na 12. 8. 2021 v 10:00.⁴
8. Dne 5. 8. 2021 správní orgán obdržel žádost⁵ o změnu termínu ústního jednání na 20. 8. 2021, které správní orgán vyhověl⁶.
9. Dne 20. 8. 2021 proběhlo nařízené ústní jednání, kde byl jako svědek vyslechnut [REDACTED]⁷.
10. Výzvou ze dne 26. 8. 2021, č.j. 2021/87598/570 byl účastník řízení vyzván k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.⁸
11. Dne 24. 9. 2021 správní orgán pod č.j. 2021/99272/570 obdržel vyjádření se účastníka řízení.⁹

C. Rozhodná právní úprava

12. Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod vyhlášené jako součást ústavního pořádku České republiky usnesením Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb. (dále jen „listina“) se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, je-li to pro pachatele příznivější. Právní úprava rozhodná pro posouzení jednání účastníka řízení je obsažena v zákoně o spotřebitelském úvěru. Zákon o spotřebitelském úvěru byl s účinností k 1. 1. 2021 a k 30. 9. 2021 novelizován, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného do 31. 12. 2020, tedy v době protiprávního jednání, nedostal žádných změn týkajících se projednávané věci, správní orgán proto konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení.
13. Správní orgán se zabýval rovněž skutečností, zda nedošlo k zániku odpovědnosti účastníka řízení za přestupek. Vzhledem k tomu, že vytýkané jednání účastníka řízení je trvajícím přestupkem, lhůta pro zánik odpovědnosti za přestupek začíná plynout od okamžiku ukončení protiprávního stavu, kdy správní orgán disponuje důkazy, které prokazují, že k protiprávní činnosti docházelo ještě dne 23. 9. 2020. Podle ustanovení § 30

² Spis Sp/2020/165/573, č.l. 47-49.

³ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 50-53.

⁴ Č.j. 2021/80859/570, Spis Sp/2020/181/573, č.l. 88-90.

⁵ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 91-93

⁶ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 94-96.

⁷ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 97-101.

⁸ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 102-104.

⁹ Spis Sp/2020/165/573, č.l. 105-110.

přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance by proto k zániku odpovědnosti za přestupek došlo nejdříve ke dni 24. 9. 2025. V posuzovaném případě tak k zániku odpovědnosti za přestupek nedošlo.

D. Skutková zjištění

14. Správní orgán obdržel stížnost spotřebitelky na postup účastníka řízení, kde spotřebitelka ve svém podání uvádí, že v červenci roku 2019 zaslala splátku úvěru, která se jí vrátila zpět na účet a úvěr byl zesplatněn a předán k vymáhání.
15. Správní orgán z webových stránek <https://www.skyloan.cz/lcsl/> zjistil, že účastník řízení nabízel v období od 27. 12. 2017 do 23. 9. 2020¹⁰ poskytnutí úvěru spotřebitelům prostřednictvím platformy p2p (peer-to-peer). Na webových stránkách byla jednak nabídka úvěru pro spotřebitele a jednak nabídka financování těchto úvěrů prostřednictvím investorů – na stránce byla záložka pro investory, kde investor musí vyplnit své jméno a příjmení, telefon a e-mail. Na dalších záložkách se zobrazoval etický kodex, časté dotazy a smluvní dokumentace.
16. Správní orgán dále z webových stránek účastníka řízení zjistil, že úvěry spotřebitelům byly nabízeny ve výši od 5 000 Kč do 250 000 Kč na dobu od 1 měsíce do 60 měsíců, kde spotřebitel nejdříve v kalkulátoru úvěru na webových stránkách zvolil výši a dobu splácení úvěru. Spotřebitel v dalším kroku vyplnil základní údaje o sobě a po stisknutí tlačítka „přejít dále“ se dostal do dalšího kroku. V tomto kroku byl spotřebitel povinen nahrát kopii občanského průkazu a výpis z bankovního účtu za posledních 30 dní, kde zaškrtl souhlas ve znění: *„Zaškrtnutím tohoto políčka a kliknutím na tlačítko „Odeslat“ udělujete společnosti Lucrum Credit Czech s.r.o. souhlas se zpracováním osobních údajů ve vztahu k databázím a za účelem přezkoumání Vaší úvěruschopnosti a dále udělujete souhlas se správou zpracováním a uchováním svých osobních údajů společnosti Lucrum Credit Czech s.r.o. Přesné podmínky zpracování osobních údajů a poučení o Vašich právech jsou obsaženy v dokumentech Ochrana osobních údajů a Obchodní podmínky. Zaškrtnutím tohoto políčka a kliknutím na tlačítko „Odeslat“ dále prohlašujete, že rozumíte ustanovením dokumentů Obchodní podmínky, Ochrana osobních údajů, reklamační řád a Sazebník a současně vyjadřujete svůj souhlas se zněním těchto dokumentů.“*
17. Na základě výše uvedeného správní orgán pojal podezření, že účastník řízení prostřednictvím svých webových stránek v období od 27. 12. 2017 do 23. 9. 2020 dlouhodobě a setrvale nabízel zprostředkování spotřebitelského úvěru, bez oprávnění poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr dle zákona o spotřebitelském úvěru.
18. V rámci šetření bylo zjištěno, že účastník řízení po obdržení žádosti od žadatele o úvěr (dále jen „vydlužitel“) žádost posuzoval (a to i z pohledu posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, viz výše). V případě, že spotřebitel jako „vydlužitel“ vyhověl všem požadavkům, účastník řízení elektronickou cestou vyzval všechny investory (zapůjčitele) zapsané na seznamu potenciálních zapůjčitelů k podání závazného návrhu p2p zápůjčky a tedy návrhu smlouvy, který obsahoval výši jistiny, dobu splácení p2p zápůjčky, výši úroku a výši smluvního úroku z prodlení. Účastník řízení v informaci, ve které vyzval potenciální zapůjčitele k podání závazného návrhu, uváděl informace o potenciálním

¹⁰ Viz CD „Podklady“ složka „podklady“ soubory „skyloan - Rychlá p2p zápůjčka_27122017.pdf“, „skyloan - Rychlá p2p zápůjčka_15082020.pdf“ a „skyloan - Rychlá p2p zápůjčka_23092020.pdf“, a dále složka „705888202_stažené přílohy_k_odpovědi_DS_2019_094318_650“ a soubory „002_Příloha_1.jpg“, „003_Příloha_2.jpg“ a „004_Příloha_3.jpg“.

vydlužiteli v následujícím rozsahu: věk, pohlaví, místo trvalého pobytu, součet měsíčních příjmů, součet měsíčních výdajů, informaci o požadované výši jistiny potenciálním vydlužitelem a o požadované době splatnosti. Dále byly potenciálním zapůjčitelům sděleny informace, zda vydlužitel má záznam v evidenci exekucí nebo insolvenčním rejstříku. Potenciální zapůjčitel měl lhůtu 48 hodin na doručení závazného návrhu rámce p2p zápůjčky na k tomu určenou zvláštní elektronickou adresu účastníka řízení. Po obdržení závazného návrhu od zapůjčitele, který obsahoval výši jistiny, výši úroku a dobu splácení p2p zápůjčky, byly tyto návrhy zaslány vydlužiteli na jeho kontaktní e-mailovou adresu včetně informace o výši RPSN, celkově splatné částky a výše jedné splátky. V případech, kdy se sešly nabídky od více zapůjčitelů nebo více nabídek od jednoho zapůjčitele, byly tyto nabídky zaslány vydlužiteli s pořadovým číslem tak, aby mohl reagovat na příslušnou nabídku. Vydlužitel měl 14 dní na reakci, zda se rozhodne využít některou z nabídek zapůjčitele. Pokud se nabídku rozhodl využít, tak byla dále uzavřena smlouva o poskytnutí p2p zápůjčky.

19. Správní orgán dále zjistil, že od 1. 1. 2018 účastník řízení vedl v seznamu potenciálních zapůjčitelů následující osoby: [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted] a [redacted], nar. [redacted].¹¹
20. Vzhledem ke skutečnosti, že v období od 1. 1. 2018 do 25. 10. 2019¹² zapůjčitelé [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted] a [redacted], nar. [redacted] poskytovali spotřebitelům p2p zápůjčky nahodile, nepravidelně a v malém rozsahu, pokračoval správní orgán v šetření jen v souvislosti se zapůjčitelem [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted] [redacted] (dále jen „[redacted]“), který podle dat předložených účastníkem řízení poskytl na 196 p2p zápůjček¹³. Proto správní orgán u zapůjčitele [redacted], pojal podezření, že jeho činnost byla vykonávána soustavně, vlastním jménem a za účelem dosažení zisku.
21. Zapůjčitel [redacted] byl do seznamu potenciálních zapůjčitelů, který vede účastník řízení, zapsán na základě žádosti k 1. březnu 2018.¹⁴ Z dokumentu „Základní informace pro investice s p2p zápůjčkou skyloan“¹⁵ vyplývá, že se účastník řízení jako administrátor zavázal [redacted] podle smlouvy o poskytnutí p2p zápůjčky, v souladu se všeobecnými obchodními podmínkami a sazebníkem, poskytovat platební služby spočívající v provádění platebních transakcí, které se týkají participací na p2p zápůjčkách zprostředkovaných administrátorem. Ze smlouvy o poskytnutí p2p zápůjčky vyplývá, že účastník řízení zajišťuje vydlužiteli i zapůjčiteli příležitost k uzavření smlouvy

¹¹ Viz CD „Podklady“ složka „721293734_stažené přílohy_k_odpovědi_DS_2019_113435_650“ a soubor „002_priloha_715467717_1_Priloha_-_tabulka.xlsx“

¹² 25.10.2019 je datum, kdy byly účastníkem řízení poskytnuty informace na základě výzvy o osobách vedených v seznamu potenciálních zapůjčitelů, které v tomto seznamu evidoval od 1.1.2018, a o počtu poskytnutých p2p zápůjček. Viz CD „Podklady“ složka „721293734_stažené přílohy_k_odpovědi_DS_2019_113435_650“ a soubory „001_L55-191.pdf“ a „002_priloha_715467717_1_Priloha_-_tabulka.xlsx“

¹³ 196 p2p zápůjček je včetně těch, které byly v období od 1.1.2018 do 25.10.2019 uzavřeny s fyzickými osobami, které byly držiteli živnostenského oprávnění.

¹⁴ Viz CD „Podklady“ soubory „L55-267.pdf“, „Příloha č.4.pdf“, „Příloha č.5.pdf“, „Příloha č.6.pdf“, „Příloha č.7.pdf“, „Příloha č.8.pdf“, „Příloha č.9.pdf“ a „Příloha č.10.pdf“.

¹⁵ Viz CD „Podklady“ soubor „Příloha č.6.pdf“.

o poskytnutí p2p zápůjčky, a to prostřednictvím zprostředkování kontaktu účastníkem řízení s osobou vydlužitele a zapůjčitele.¹⁶

22. Správní orgán v rámci šetření si výzvou č.j. 2020/147056/570 ze dne 11. 12. 2020¹⁷ vyžádal po účastníku řízení předložení seznamu všech zákazníků, kterým poskytl platební služby v období od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2020 a informace ve věci evidence realizovaných platebních transakcí za období od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2020 týkající se plátce a příjemce [REDACTED].
23. Správní orgán analýzou předložených podkladů zjistil¹⁸, že v období od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2020 účastník řízení provedl soustavně 182 platebních transakcí 175 spotřebitelům¹⁹ o celkovém objemu 1 848 860 Kč²⁰, a to na základě pokynu [REDACTED].
24. Z evidence realizovaných platebních transakcí za období od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2020 dále vyplývá, že účastník řízení jako administrátor p2p zápůjčky ze 182 soustavně provedených platebních transakcí zaslal dne 27. 3. 2018 jako prvnímu spotřebiteli, kterým byl [REDACTED], platbu ve výši 10 120 Kč, a jako poslednímu spotřebiteli, kterým byla [REDACTED], dne 6. 3. 2020 zaslal platbu ve výši 11 020 Kč.
25. Účastník řízení na dotaz správního orgánu též sdělil, že v souvislosti s osobou [REDACTED], neposkytoval jiné platební služby, než platební služby související s plněním smluvních závazků plynoucích z uzavřených smluv o poskytnutí p2p zápůjček.²¹
26. Správní orgán z konkrétního vzorku 20 Smluv o poskytnutí p2p zápůjčky²², ve kterých je veden jako zapůjčitel [REDACTED] a jako administrátor účastník řízení, ověřil, že uzavřené smlouvy o zápůjčce byly uzavírány se spotřebiteli, když ve smlouvách o poskytnutí p2p zápůjčky byli vydlužitelé identifikováni jménem, příjmením a datem narozením.

¹⁶ Viz CD „Podklady“ soubory „Příloha č.1.pdf“, „Příloha č.2.pdf“, „Příloha č.3.pdf“, „Příloha č.8.pdf“ a „Příloha č.9.pdf“.

¹⁷ Viz CD „Podklady“ soubory „2021_6429_570_předložení informací a podkladů.zfo“, „Příloha_1.xlsx“, „Příloha_2.xlsx“, „identifikace spotřebitelů.xlsx“ a „identifikace platebních transakcí uskutečněných mezi spotřebiteli a [REDACTED].xlsx“.

¹⁸ Viz CD „Podklady“ soubory „Příloha_1.xlsx“, „Příloha_2.xlsx“, „identifikace spotřebitelů.xlsx“ (identifikování spotřebitelé označení červeně) a „identifikace platebních transakcí uskutečněných mezi spotřebiteli a [REDACTED].xlsx“ (identifikované platby označeny zeleně).

¹⁹ Správní orgán identifikoval z evidence platebních transakcí jako spotřebitele ty osoby, které v době poskytnutí zápůjčky dle údajů uvedených ve veřejně dostupných evidencích nedisponovaly podnikatelským oprávněním anebo měly výkon podnikání (provozování živnosti) přerušen, a s účastníkem řízení tedy nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

²⁰ Celkový objem platebních transakcí odeslaných na bankovní účty spotřebitelů, který přeposlala společnost Lucrum Credit na základě pokynu od účastníka řízení.

²¹ Viz CD „Podklady“ soubor „L55-247.pdf“.

²² Viz CD „Podklady“ soubory „Příloha č.1.pdf“, „Příloha č.2.pdf“ a „Příloha č.3.pdf“.

27. Tabulka č. 1 – vzorek 20 smluv o poskytnutí p2p zápůjčky

Číslo smlouvy	Datum uzavření	Spotřebitel	Výše zápůjčky	Doba trvání zápůjčky	Úrok	RPSN	Provize/odměna za zprostředkování spol. Lucrum Credit	Poplatek za zprac. žádosti spol. Lucrum Credit	Poplatek za administraci p2p zápůjčky spol. Lucrum Credit
██████	27.3.2018	██████	14 000 Kč	24	42,69 %	neuveďeno	1% od vydlužitele 9% od zapůjčitele	500 Kč	990 Kč
██████	7.5.2018	██████	12 000 Kč	24	49,84 %	neuveďeno	1% od vydlužitele 9% od zapůjčitele	500 Kč	990 Kč
██████	23.7.2018	██████	14 000 Kč	24	42,16 %	neuveďeno	1% od vydlužitele 9% od zapůjčitele	500 Kč	990 Kč
██████	24.7.2018	██████	14 000 Kč	24	44,57 %	neuveďeno	1% od vydlužitele 9% od zapůjčitele	500 Kč	990 Kč
██████	1.9.2018	██████	14 000 Kč	24	44,57 %	167,64 %	1 % od vydlužitele 9 % od zapůjčitele	500 Kč	990 Kč
██████	30.8.2018	██████	14 000 Kč	24	44,57 %	167,64 %	1 % od vydlužitele 9 % od zapůjčitele	500 Kč	990 Kč
██████	18.10.2018	██████	13 000 Kč	6	64,74 %	577,68 %	1 % od vydlužitele 20,74 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	2.12.2018	██████	14 000 Kč	24	35,58 %	165,24 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	25.2.2019	██████	14 000 Kč	24	35,58 %	165,24 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	10.5.2019	██████	14 000 Kč	24	29,85 %	141,76 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	23.4.2019	██████	14 000 Kč	24	29,85 %	141,76 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	23.4.2019	██████	14 000 Kč	24	29,85 %	141,76 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	10.5.2019	██████	14 000 Kč	24	29,85 %	141,76 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	16.5.2019	██████	14 000 Kč	24	29,85 %	141,76 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████	14.8.2019	██████	14 000 Kč	18	19,73 %	126,24 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán

██████████	5.9.2019	██████████	14 000 Kč	24	29,85 %	141,76 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████████	23.10.2019	██████████	14 000 Kč	18	19,81 %	126,24 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████████	27.11.2019	██████████	14 000 Kč	18	19,84 %	126,24 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████████	11.12.2019	██████████	14 000 Kč	18	19,81 %	126,24 %	1 % od vydlužitele 26,72 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán
██████████	20.1.2020	██████████	15 000 Kč	12	27,93 %	153,96 %	1 % od vydlužitele 18,94 % od zapůjčitele	nesjednán	nesjednán

28. Ze vzorku 20 smluv o poskytnutí p2p zápůjčky dále vyplývá, že účastník řízení jako administrátor p2p zápůjček si vyhradil možnost ponížít sjednanou částku zápůjčky, kterou účastníku řízení poukázal zapůjčitel na jeho bankovní účet, o provizi nebo odměnu od zapůjčitele a vydlužitele za zprostředkování a o poplatek za zpracování žádosti²³, když po tomto odečtu byla zbývající částka sjednané zápůjčky účastníkem řízení poukázána na účet vydlužitele. ██████████ náležel úrok, který byl individuálně sjednaný ve smlouvě o p2p zápůjčce.

E. Právní kvalifikace a hodnocení správního orgánu

29. Podle ustanovení § 419 občanského zákoníku spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.
30. Podle ustanovení § 420 občanského zákoníku kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
31. Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru je spotřebitelským úvěrem odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.
32. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru je poskytováním spotřebitelského úvěru 1. nabízení možnosti sjednat spotřebitelský úvěr vlastním jménem a na vlastní účet, 2. předkládání návrhu na sjednání spotřebitelského úvěru vlastním jménem a na vlastní účet, 3. provádění přípravných prací směřujících vlastním jménem a na vlastní účet ke sjednání spotřebitelského úvěru, včetně poskytování doporučení vedoucího ke sjednání spotřebitelského úvěru, 4. sjednávání spotřebitelského úvěru vlastním jménem a na vlastní účet, nebo 5. výkon práv a plnění povinností ze smlouvy

²³ Viz čl. 7 jednotlivých Smluv o poskytnutí p2p zápůjčky. CD „Podklady“ soubory „Příloha č.1.pdf“, „Příloha č.2.pdf“ a „Příloha č.3.pdf“.

o spotřebitelském úvěru osobou, která spotřebitelský úvěr se spotřebitelem sjednala.

33. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. d) zákona o spotřebitelském úvěru je poskytovatelem ten, kdo jako podnikatel poskytuje spotřebitelský úvěr.
34. Podle ustanovení § 7 zákona o spotřebitelském úvěru, platí, že poskytovat spotřebitelský úvěr jako podnikatel je oprávněna pouze a) banka, zahraniční banka a zahraniční finanční instituce za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost bank, b) spořitelní a úvěrní družstvo za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost spořitelních a úvěrních družstev, c) platební instituce a zahraniční platební instituce za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk, d) poskytovatel platebních služeb malého rozsahu za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk, e) instituce elektronických peněz a zahraniční instituce elektronických peněz za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk, f) vydavatel elektronických peněz malého rozsahu za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk a g) nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru (§ 9) za podmínek stanovených tímto zákonem.
35. Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je právnická osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr na základě oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, které jí udělila Česká národní banka. Podmínky udělení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, řízení o žádosti o udělení oprávnění k této činnosti a některé požadavky na výkon této činnosti stanoví § 10, § 11 a § 15 zákona o spotřebitelském úvěru.
36. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru je zprostředkováním spotřebitelského úvěru 1. nabízení možnosti sjednat spotřebitelský úvěr jménem a na účet poskytovatele, nebo jménem a na účet spotřebitele, 2. předkládání návrhů na sjednání spotřebitelského úvěru jménem a na účet poskytovatele, nebo jménem a na účet spotřebitele, 3. provádění přípravných prací směřujících ke sjednání spotřebitelského úvěru jménem a na účet poskytovatele nebo jménem a na účet spotřebitele, včetně poskytování doporučení vedoucího ke sjednání spotřebitelského úvěru, 4. sjednávání spotřebitelského úvěru jménem a na účet poskytovatele, nebo jménem a na účet spotřebitele, nebo 5. výkon práv a plnění povinností ze smlouvy o zprostředkování spotřebitelského úvěru osobou, která smlouvu o zprostředkování spotřebitelského úvěru se spotřebitelem uzavřela.
37. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru je zprostředkovatelem ten, kdo jako podnikatel zprostředkovává spotřebitelský úvěr.
38. Podle ustanovení § 16 zákona o spotřebitelském úvěru, platí, že zprostředkovávat spotřebitelský úvěr jako podnikatel je oprávněn za podmínek stanovených tímto zákonem pouze a) samostatný zprostředkovatel (§ 17), b) vázaný zástupce (§ 27), c) zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru (§ 37), nebo d) zahraniční zprostředkovatel.
39. Podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru se právnická osoba dopustí přestupku, pokud v rozporu s ustanovením § 16 neoprávněně zprostředkovává spotřebitelský úvěr. V souladu s ustanovením § 157 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru lze za tento přestupek uložit pokutu až do 20 000 000 Kč.

40. Správní orgán z evidence realizovaných platebních transakcí za období od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2020 týkající se plátce a příjemce ██████████ identifikoval celkem 182 platebních transakcí o celkovém objemu 1 848 860 Kč, které byly realizovány soustavně na základě pokynu ██████████ na bankovní účty 175 osob, které účastník řízení evidoval jako osoby fyzické (identifikoval tyto osoby v evidenci jménem, příjmením, datem narození a adresou). Správní orgán těchto 175 fyzických osob na základě údajů v evidenci realizovaných platebních transakcí za období od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2020 ověřil ve veřejně dostupných evidencích a zjistil, že dle údajů uvedených ve veřejně dostupných evidencích nedisponovaly podnikatelským oprávněním anebo měly výkon podnikání (provozování živnosti) přerušen. V jednotlivých smlouvách o poskytnutí p2p zápůjčky, které má správní orgán k dispozici, je vydlužitel identifikován jménem a příjmením, datem narozením a adresou bydliště.
41. V posuzovaném případě tedy správní orgán zjistil, že investor ██████████ **vlastním jménem, na vlastní účet a na vlastní odpovědnost** prostřednictvím účastníka řízení a jím provozované aplikace na webových stránkách <https://www.skyloan.cz> v období od 27. 3. 2018 do 6. 3. 2020 uzavíral smlouvy o poskytnutí p2p zápůjček (smlouvy o poskytnutí zápůjčky podle ustanovení § 2390 občanského zákoníku) s fyzickými osobami, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání a které byly ve smlouvách o poskytnutí zápůjčky identifikovány jménem, příjmením, datem narození, rodným číslem, trvalým bydlištěm, popř. doručovací adresou²⁴, tedy se **spotřebiteli** ve smyslu ustanovení § 419 občanského zákoníku, a na základě takto uzavřených smluv těmto **spotřebitelům poskytl** prostřednictvím účastníka řízení jako třetího účastníka smlouvy o poskytnutí p2p zápůjček **peněžitě zápůjčky**, za jejichž poskytnutí ██████████ dle uzavřené smlouvy náležela odměna ve formě individuálně sjednaného úroku, čili **zisk**, který se podle vzorku 20 uzavřených smluv o poskytnutí p2p zápůjček pohyboval v rozmezí od 19,73 % do 64,74 %. A proto správní orgán má za to, že ██████████ jednal se spotřebiteli jako podnikatel ve smyslu ustanovení § 420 občanského zákoníku. Účastník řízení podle vzorku 20 uzavřených smluv po zapůjčitelu požadoval odměnu či provizi za zprostředkování p2p zápůjčky, která byla stanovena smlouvou o poskytnutí p2p zápůjčky, nejméně však 9 % z jistiny p2p zápůjčky, a po vydlužiteli požadoval provizi ve výši 1 % z jistiny p2p zápůjčky.
42. Správní orgán má s ohledem na výše uvedené a příslušnou judikaturu za prokázané, že shora uvedený zapůjčitel ██████████ byl podle ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku podnikatelem, když v období od 27. 3. 2018 do 6. 3. 2020 popsanou činnost vykonával soustavně, tedy opakovaně (nikoli jednorázově, příležitostně nebo nahodile), po dobu minimálně 23 měsíců, pravidelně a ve velkém rozsahu, když poskytl za 23 po sobě jdoucích měsíců celkově 182 zápůjček v celkové výši 1 848 860 Kč po odečtení odměn, provizí nebo poplatků za zpracování žádostí, a to za účelem dosažení zisku, neboť z každé poskytnuté zápůjčky měl jako investor podle smlouvy o zápůjčce nárok na úhradu individuálně sjednaných úroků, které činily podle vzorku 20 uzavřených smluv o poskytnutí p2p zápůjček od 19,73 % do 64,74 %, a to vše v součinnosti s účastníkem řízení, který jím uvedenou činnost zprostředkoval, a za toto účastníku řízení jako zprostředkovateli náležela odměna za zprostředkování (nebo v některých smlouvách označena jako provize za zprostředkování) od vydlužitele ve výši 1 % a od zapůjčitele ve výši stanovené smlouvou o poskytnutí p2p zápůjčky, nejméně však 9 % z jistiny p2p zápůjčky.

²⁴ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.04.2009, čj. 2 As 93/2008 – 115.

43. Správní orgán má dále s ohledem na výše uvedené za prokázané, že činnost zapůjčitele s ohledem na výše uvedené naplnila definiční znaky poskytování spotřebitelského úvěru stanovené v ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru, když zapůjčitel ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) bod 4. zákona o spotřebitelském úvěru sjednával spotřebitelský úvěr a zároveň ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) bod 5. zákona o spotřebitelském úvěru jako osoba, která spotřebitelský úvěr se spotřebitelem sjednala, vykonávala práva a plnila povinnosti ze smlouvy o spotřebitelském úvěru (smlouvy o poskytnutí zápůjčky), a to prostřednictvím účastníka řízení.
44. Současně má správní orgán s ohledem na výše uvedené za prokázané, že činnost účastníka řízení jako administrátora a účastníka smlouvy o poskytnutí p2p zápůjčky naplnila definiční znaky zprostředkování spotřebitelského úvěru stanovené v ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, když účastník řízení v období od 27. 12. 2017 do 23. 9. 2020 ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru bez příslušného oprávnění prostřednictvím webových stránek <https://www.skyloan.cz> nabízel veřejnosti možnost sjednat spotřebitelský úvěr jménem a na účet zapůjčitele, coby poskytovatele spotřebitelských úvěrů. Konkrétně prováděl přípravné práce směřující ke sjednání spotřebitelského úvěru, předkládal spotřebitelům návrhy na sjednání spotřebitelského úvěru, jako administrátor a vedlejší účastník smluv o poskytnutí zápůjčky zprostředkoval uzavření smluv o poskytnutí zápůjčky mezi zapůjčitelem ██████████, coby poskytovatelem spotřebitelských úvěrů, a spotřebiteli, kdy bylo poskytnuto 182 spotřebitelských úvěrů v celkovém objemu 1 848 860 Kč po odečtení odměn, provizí nebo poplatků za zpracování žádostí, a na základě smluvního zmocnění byl účastník řízení dále oprávněn vymáhat splátky nebo splátky po lhůtě splatnosti, když za tuto činnost účastníku řízení náležela odměna/provize za zprostředkování od vydlužitele ve výši 1 % a od zapůjčitele ve výši stanovené smlouvou o poskytnutí p2p zápůjčky, nejméně však 9 % z jistiny p2p zápůjčky nebo ve smlouvě stanovený poplatek²⁵.
45. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení není osobou oprávněnou ve smyslu ustanovení § 16 zákona o spotřebitelském úvěru zprostředkovávat spotřebitelské úvěry, uvedenou činnost vykonával v rozporu se zákonem o spotřebitelském úvěru, a dopustil se tak přestupku stanoveného v ustanovení § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.
46. Na základě výše popsaného skutkového stavu má správní orgán za jednoznačně prokázané, že účastník řízení v rozporu s ustanovením § 16 zákona o spotřebitelském úvěru bez příslušného oprávnění zprostředkoval spotřebitelské úvěry, když prostřednictvím webových stránek <https://www.skyloan.cz> v období od 27. 12. 2017 do 23. 9. 2020 nabízel spotřebitelům možnost sjednat spotřebitelský úvěr, prováděl přípravné práce směřující ke sjednání spotřebitelského úvěru, předkládal spotřebitelům návrhy na sjednání spotřebitelského úvěru, a následně jako administrátor zprostředkoval uzavření Smluv o poskytnutí zápůjčky mezi zapůjčitelem ██████████, coby poskytovatelem spotřebitelských úvěrů, a spotřebiteli, ve kterých účastník řízení vystupuje jako účastník, a na jejichž základě bylo těmto spotřebitelům v období od 27. 3. 2018 do 6. 3. 2020 poskytnuto celkem 182 spotřebitelských úvěrů v celkovém objemu 1 848 860 Kč po odečtení odměn, provizí nebo poplatků za zpracování žádostí, když účastníku řízení za toto zprostředkování náležela odměna/provize za zprostředkování od vydlužitele ve výši

²⁵ Viz Tabulka č. 1 – vzorek 20 smluv o poskytnutí p2p zápůjčky.

1 % a od zapůjčitele ve výši stanovené smlouvou o poskytnutí p2p zápůjčky, nejméně však 9 % z jistiny p2p zápůjčky, čímž se účastník řízení dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

F. Svědecká výpověď

47. [redacted] sdělil, že účastník řízení absolvoval s Českou národní bankou neformální jednání v průběhu podzimu roku 2016, když dodal, že si přesné datum již nepamatuje. Tohoto jednání se zúčastnil svědek a jeho poradce [redacted], když za Českou národní banku byla přítomná paní [redacted] jako ředitelka odboru licenčního a dva další její kolegové.
48. [redacted] dále sdělil, že na tomto jednání předložil otázky, které jsou předmětem tohoto řízení, konkrétně zda pro prezentovaný záměr bude potřeba licence poskytovatele spotřebitelského úvěru podle zákona o spotřebitelském úvěru. Odpověď paní [redacted] a jejich dvou kolegů byla, že účastník řízení nemusí žádat o licenci. Dále poradce svědka se tázal na to, zda účastník řízení potřebuje žádat o licenci zprostředkovatele spotřebitelského úvěru, když odpověď paní [redacted] a kolegů byla opět taková, že ne, že účastník řízení licenci určitě nepotřebuje.
49. [redacted] dále sdělil, že o tomto jednání neexistuje žádný záznam, je to problém České národní banky. Paní [redacted] na závěr jednání [redacted] a jeho poradci uvedla: „Podejte si žádost, budeme se těšit.“
50. Právní zástupce účastníka řízení se dále optal svědka [redacted], zda vedl v průběhu licenčního řízení nějaká jednání k definici podnikatele. [redacted] na to sdělil, že ano, že Česká národní banka účastníka řízení vyzvala ve výzvě, aby doložili systém, na základě kterého zaručí, že zapůjčitel se nestane podnikatelem v oblasti spotřebitelského úvěru, když toto jednání již probíhalo písemně. [redacted] sdělil, že nastavili určitý vzorec, který zní: „příjem zapůjčitele ze smluvního úroku v daném kalendářním měsíci po odečtení poplatků účastníku řízení, kterou hradil za poskytnutí platební služby, nesmí překročit hodnotu minimální mzdy stanovenou zvláštním právním předpisem v kalendářním měsíci. [redacted] dále sdělil, že tyto limity kontrolují u všech zapůjčitelů, když ani jeden ze zapůjčitelů tento limit nepřekročil.

G. Vyjádření účastníka řízení k podkladům řízení

51. Účastník řízení namítl, že se nedopustil vytýkaného přestupku, jelikož jeho činnost nelze považovat za zprostředkování spotřebitelských úvěrů, neboť u jím zprostředkovaných zápůjček nevystupoval na straně zapůjčitele podnikatel.
52. Účastník řízení dále namítl, že část jednání, v němž správní orgán spatřuje přestupek, byla již ke dni vydání příkazu promlčena, neboť účastníku řízení je kladeno za vinu jednání, které se odehrálo více než tři roky před zahájením správního řízení.
53. Účastník řízení poukázal na to, že je držitelem licence pro poskytování platebních služeb malého rozsahu, když k žádosti o vydání této licence přiložil podnikatelský záměr, v němž na výslovný požadavek správního orgánu doplnil pasáž, v níž vymezil, jakým způsobem bude posuzovat naplnění definičních znaků podnikatele, a to takto: „*Účastník průběžně sleduje, vyhodnocuje a kontroluje činnost zapůjčitele v oblasti p2p zápůjček s ohledem na platné právní předpisy, za účelem zajištění nepřekročení prahu podnikatelské činnosti v této oblasti ze strany zapůjčitele. V této souvislosti účastník především průběžně*

vyhodnocuje celkový smluvně zajištěný příjem zapůjčitele z úroků p2p zápůjček. Účastník odmítne administraci další p2p zápůjčky daným zapůjčitelem v případě, že celkový smluvně zajištěný příjem daného zapůjčitele z úroků p2p zápůjček, po odečtení smluvně stanovených poplatků účastníka fakturovaných zapůjčiteli v souvislosti s p2p zápůjčkou, by akceptací dané p2p zápůjčky překročil v daném kalendářním měsíci hodnotu minimální mzdy, stanovenou zvláštním právním předpisem.“

54. Účastník řízení je přesvědčen s odkazem na to, že výše popsany limit nebyl překročen, že [REDAKCE] není možno považovat za podnikatele, čímž jím poskytnuté zápůjčky není možné považovat za spotřebitelské úvěry. Z tohoto důvodu účastník řízení je toho názoru, že nezprostředkoval spotřebitelské úvěry, a proto se nemohl dopustit vytykaného přestupku.
55. Účastník řízení dále odkázal na ustanovení § 420 občanského zákoníku, když dodal, že způsob aplikace tohoto ustanovení zakomponoval do svého podnikatelského záměru, který předložil správnímu orgánu při žádosti o licenci k poskytování platebních služeb malého rozsahu. Účastník řízení zdůraznil, že uvedené ustanovení bylo do podnikatelského záměru doplněno na základě výslovné výzvy správního orgánu, ve které bylo požadováno doplnění o ustanovení, kterým se bude při výkladu tohoto ustanovení účastník řízení řídit.
56. Účastník řízení je přesvědčen, že pokud na základě tohoto doplnění účastníkovi řízení správní orgán licenci vydal, tak v účastníku řízení vyvolal legitimní očekávání v tom, že jím zvolený výklad neurčitých právních pojmů obsažených v ustanovení § 420 občanského zákoníku je pro správní orgán akceptovatelný. Účastník řízení je toho názoru, že nelze proto považovat za souladné se zákonem, pokud též správní orgán nyní vykládá předmětné zákonné ustanovení jinak a dovozuje z tohoto pro účastníka řízení důsledky v podobě delikttní odpovědnosti za přestupek.
57. Účastník řízení upozornil na předběžné konzultace se správním orgánem ještě před podáním žádosti o licenci pro poskytování platebních služeb malého rozsahu, když se správního orgánu výslovně dotazoval, zda pro svoji činnost bude potřebovat povolení pro zprostředkování spotřebitelských úvěrů. Účastník řízení byl opakovaně ujistěn, že takové povolení potřebovat nebude. Účastník řízení je proto překvapen, že mu správní orgán nyní absenci tohoto povolení klade za vinu.
58. Účastník řízení v této souvislosti opakovaně podotýká, že předběžné konzultace se správním orgánem byly vedeny za přítomnosti [REDAKCE] a za tím účelem nadále trvá na tom, aby byl vyslechnut jako svědek. Účastník řízení tedy nesouhlasí s postupem správního orgánu, který odmítl důkaz svědeckou výpovědí provést.
59. Účastník řízení je přesvědčen o tom, že dopředu transparentně deklaroval, v čem má spočívat jeho podnikání, a požádal správní orgán o vydání povolení k takové činnosti, když mu správní orgán takové povolení vydal. Účastník řízení zdůraznil, že celou dobu postupoval v souladu s ním a neodchýlil se od toho, co dopředu deklaroval jako svůj záměr, přesto je nyní postihován za to, co mu správní orgán výslovně předtím povolil.
60. Účastník řízení poukázal na to, že obchodní plán účastníka řízení obsahuje podrobné informace o tom, jakým způsobem bude vykonávat svou obchodní činnost. Účastník řízení znovu zopakoval, že se od tohoto plánu nikdy neodchýlil – a správní orgán to ani netvrdí. Obchodní plán obsahuje podrobné informace o všech procesech v souvislosti s uzavíráním smluv, s vymáháním pohledávek, dokonce o obsahu webových stránek účastníka řízení

a formě prověřování schopnosti splácet zapůjčenou částku. Všechny tyto dopředu deklarované procesy byly vždy ze strany účastníka řízení dodržovány a tento stav trvá i nadále.

61. Účastník řízení je přesvědčen, že nelze v této věci aplikovat zásadu v jeho neprospěch, že neznalost zákona neomlouvá. Podle účastníka řízení nejde v projednávaném případě o to, že by účastník řízení postupoval v přímém rozporu s jednoznačným zněním zákona, když v projednávané věci jde o aplikaci právní normy založené na výkladu několika neurčitých právních pojmů. Účastník řízení se právem spoléhal na to, že správní orgán při výkladu této právní normy postupuje konzistentně.
62. Účastník řízení je toho názoru, že pokud správní orgán tyto právní pojmy určitým způsobem vyložil v licenčním řízení, pak kladným rozhodnutím o žádosti v účastníkovi řízení vyvolal legitimní očekávání, že takový výklad právní normy je pro správní orgán akceptovatelný i v jiných řízeních. Účastník řízení poukázal na to, že správní orgán nyní účastníka řízení sankcionuje za to, že činí to, co mu předtím výslovně povolil, přestože se rozhodná úprava v mezidobí nijak nezměnila.
63. Účastník řízení dále namítl, že důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru není právně závazný dokument a účastník řízení není povinen ho znát. Účastník řízení dále zdůraznil, že důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru byla k dispozici již v době rozhodování v licenčním řízení a účastník řízení z výše uvedených důvodů byl v dobré víře v to, že veškeré relevantní předpisy byly zohledněny právě při rozhodování v licenčním řízení.
64. Účastník řízení dále namítl, že ačkoli odmítá, že by se vytýkaného přestupku dopustil, tak příkazem udělená pokuta je v poměru k majetkovým poměrům účastníka řízení neúměrně vysoká a likvidační.
65. Účastník řízení dále namítl nepřiměřené průtahy v postupu správního orgánu. Účastník řízení poukázal na to, že celý proces začal v létě 2019, když si vyžádal správní orgán po účastníku řízení větší množství podkladů. Účastník řízení na to poukázal, že správní orgán od října 2019 do prosince 2020 vůči účastníku řízení neučinil žádný úkon. Účastníkovi řízení není zřejmé, proč správní orgán nezasáhl dříve, když bylo jednání účastníka řízení tak společensky nebezpečné, jak tvrdí nyní. Účastník řízení dodal, že správní orgán během této doby na jeho údajné pochybení nijak neupozornil, když byl po více než roční odmlce účastníkovi řízení rovnou doručen příkaz o uložení pokuty.
66. Účastník řízení dále upozornil na to, že ve správním spise jsou podklady, které nemají k projednávanému jednání žádný vztah, např. obchodní podmínky společnosti [REDACTED] aj. Účastníkovi řízení není zřejmé, proč si je správní orgán obstaral, z jakého důvodu je založil do spisu a jaké závěry z nich hodlá dovozovat.
67. Účastník řízení na závěr navrhl, aby bylo řízení o přestupku zastaveno, neboť vytýkané jednání není přestupkem.

H. Vyjádření správního orgánu

68. Námitku účastníka řízení, že se nedopustil vytýkaného přestupku, jelikož jeho činnost nelze považovat za zprostředkování spotřebitelských úvěrů, neboť u jím zprostředkovaných zápůjček nevystupoval na straně zapůjčitele podnikatel, považuje správní orgán za účelovou. Správní orgán má za prokázané, že zapůjčitel [REDACTED]

vystupoval ve vztahu se spotřebiteli jako podnikatel ve smyslu ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku.²⁶

69. K námitce účastníka řízení, že část jednání, v němž správní orgán spatřuje přestupek, byla již ke dni vydání příkazu promlčena, neboť účastníku řízení je kladeno za vinu jednání, které se odehrálo více než tři roky před zahájením správního řízení, správní orgán sděluje, že podle ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance je u přestupku, k jehož projednání je příslušná Česká národní banka podle tohoto anebo jiného zákona nebo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 1 000 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let.
70. Tvrzení účastníka řízení, že je držitelem licence pro poskytování platebních služeb malého rozsahu, považuje správní orgán za irelevantní, když toto povolení účastníku řízení umožňuje poskytovat povolenou platební službu, kterou je provedení převodu peněžních prostředků, při němž plátce ani příjemce nevyužívají platební účet u poskytovatele plátce (poukazování peněz), nikoliv provozovat činnost podle zákona o spotřebitelském úvěru.
71. Správní orgán potvrzuje, že na výslovný požadavek správního orgánu doplnil účastník řízení pasáž, v níž vymezil, jakým způsobem bude posuzovat naplnění definičních znaků podnikatele, a to takto: „*Účastník průběžně sleduje, vyhodnocuje a kontroluje činnost zapůjčitele v oblasti p2p zápůjček s ohledem na platné právní předpisy, za účelem zajištění nepřekročení prahu podnikatelské činnosti v této oblasti ze strany zapůjčitele. V této souvislosti účastník především průběžně vyhodnocuje celkový smluvně zajištěný příjem zapůjčitele z úroků p2p zápůjček. Účastník odmítne administraci další p2p zápůjčky daným zapůjčitelem v případě, že celkový smluvně zajištěný příjem daného zapůjčitele z úroků p2p zápůjček, po odečtení smluvně stanovených poplatků účastníka fakturovaných zapůjčiteli v souvislosti s p2p zápůjčkou, by akceptací dané p2p zápůjčky překročil v daném kalendářním měsíci hodnotu minimální mzdy, stanovenou zvláštním právním předpisem.*“ Správní orgán však musí konstatovat, že v tomto doplnění nezohlednil účastník řízení všechny znaky podnikání podle ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku, když průběžně vyhodnocoval pouze zisk zapůjčitele, aby nepřekročil hodnotu minimální mzdy.
72. Správní orgán musí zdůraznit, že předmětem žádosti o zápis do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu S-Sp-2016/00433/CNB/571 bylo posouzení jeho plánované činnosti podle zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění účinném do 12. 1. 2018.²⁷ Správní orgán sice požadoval po účastníku řízení mimo jiné, aby v obchodním plánu specifikoval, jakým způsobem bude ověřováno, že fyzická osoba není podnikatelem z důvodu toho, že i účastník řízení a zapůjčitel by měl jinak povinnost požádat o povolení k činnosti podle zákona o spotřebitelském úvěru, nicméně z popisu předloženého účastníkem řízení, nelze dle názoru správního orgánu vůbec posoudit, zda se jedná o podnikatele či nikoliv. Účastník řízení se ve svém vymezení zabývá pouze jediným znakem, kterým je zisk, nelze z něj tak zjistit jakým způsobem budou posuzovány ostatní znaky podnikání. Z tohoto důvodu správní orgán nemohl v rámci žádosti o zápis do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu udělat závěr o tom, zda činnost účastníka řízení bude či nebude v rozporu se zákonem o spotřebitelském úvěru.

²⁶ Viz odst. 30-31 tohoto rozhodnutí.

²⁷ Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění účinném do 12. 1. 2018 byl zrušen zákonem č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti od 13. 1. 2018.

73. Námitku účastníka řízení, že pokud na jej základě tohoto doplnění správní orgán zaregistroval jakožto poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, tak v účastníku řízení vyvolal legitimní očekávání v tom, že jím zvolený výklad neurčitých právních pojmů obsažených v ustanovení § 420 občanského zákoníku je pro správní orgán akceptovatelný, považuje správní orgán za absurdní a zcela nesprávnou. Správní orgán zapsal účastníka řízení do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, což jej z logiky věci opravňovalo pouze k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, nikoliv k jiným regulovaným činnostem, k nimž je třeba samostatné povolení podle příslušné právní úpravy.
74. K nesouhlasu účastníka řízení, že odmítl správní orgán vyslechnout [redacted] správní orgán dodává, že považuje jeho výpověď za nadbytečnou. Správní orgán vyslechl na žádost účastníka řízení jednatele [redacted], který na svědecké výpovědi trval, a vzal na vědomí tu skutečnost, že proběhly předběžné konzultace, kde byl účastník řízení ujištěn, že povolení podle zákona o spotřebitelském úvěru potřebovat nebude. Správní orgán má za to, že legitimní očekávání nelze rozhodně odvozovat pouze od ústního ujištění v jednotlivém případě, to by mělo vycházet z ustálené praxe správního orgánu. Správní orgán odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132, kde rozšířený senát zdůraznil, že „správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Lze ji změnit, pokud je změna činěna do budoucna, dotčené subjekty mají možnost se s ní seznámit a je rádně odůvodněna závažnými okolnostmi.“ Neformální sdělení v rámci předběžné konzultace se správním orgánem nelze rozhodně označit za ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činnost, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Správní orgán musí poukázat na to, že již 27. 9. 2016, tedy před podáním žádosti o zápis do registru poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, zveřejnil na svých webových stránkách odpovědi na nejčastější otázky týkající se zákona o spotřebitelském úvěru, kde se i zabýval výklady pojmů, jako je podnikatel, poskytovatel spotřebitelského úvěru, zprostředkovatel spotřebitelského úvěru apod.²⁸ Správní orgán v aplikaci totožného veřejně dostupného výkladu ze dne 27. 9. 2016, kdo je podnikatel a zprostředkovatel spotřebitelského úvěru, pokračoval dále ve své rozhodovací praxi.²⁹ Nutno též zdůraznit, že účastník řízení byl v licenčním řízení S-Sp-2016/00433/CNB/571, které následovalo po předběžných konzultacích výslovně upozorněn na to, že jeho činnost a činnost zapůjčitelů nesmí naplnit znaky podnikání, jinak by účastník řízení potřeboval povolení k činnosti zprostředkovatele spotřebitelského úvěru podle zákona o spotřebitelském úvěru.³⁰ Správní orgán je toho názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že činnost účastníka řízení a zapůjčitele [redacted] přispěla v mnoha případech až k předlužení spotřebitelů, když skončily v insolvenčním řízení³¹, tak je na místě klást důraz na zásadu legality a na ochranu veřejného zájmu, kterým ochrana spotřebitelů bezesporu je. Správní orgán v žádném případě nemůže připustit cílené obcházení zákona o spotřebitelském úvěru tím, že se podnikatelé poskytující či zprostředkující spotřebitelské

²⁸ Viz např. odpověď na otázku č. 23

https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/.galleries/documents/FAQ_downloadgallery/k_nekterym_ustanovenim_zakona_c_257_2016.pdf.

²⁹ Viz např. rozhodnutí č.j. 2019/29265/570 ze dne 14. 3. 2019 a č.j. 2019/29267/570 ze dne 14. 3. 2019.

³⁰ Viz CD „Podklady“ složka „Licenční spis“ a soubor „S-Sp-2016-00433-CNB-571_Lucrum_Credit_Czech_s.r.o._vyzva_k_odstraneni_nedostatku_zadosti.pdf“

³¹ Viz spis Sp/2020/165/573, č.l. 55-74

úvěry budou cíleně za účelem vyhnutí se regulaci skrývat za poskytovatele platebních služeb malého rozsahu podle zákona o platebním styku.

75. Proto v kontrastu veřejného zájmu ochrany spotřebitele neobstojí ani argumentace účastníka řízení, že důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru není právně závazný dokument a účastník řízení není povinen ho znát s tím, že důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru byla k dispozici již v době rozhodování v licenčním řízení a účastník řízení z výše uvedených důvodů byl v dobré víře v to, že veškeré relevantní předpisy byly zohledněny právě při rozhodování v licenčním řízení. Účastník řízení sice má pravdu v tom, že důvodová zpráva není právně závazný dokument, avšak dává určité vodítko k tomu, jakým způsobem má být zákon vykládán, aby bylo dosaženo jeho cíle a účelu.
76. Správní orgán se ani neztotožňuje s účastníkem řízení v tom, že podle účastníka řízení nejde v projednávaném případě o to, že by účastník řízení postupoval v přímém rozporu s jednoznačným zněním zákona, když v projednávané věci jde o aplikaci právní normy založené na výkladu několika neurčitých právních pojmů. Správní orgán je přesvědčen o tom, že co je podnikání, je již dlouhou dobu ustáleno rozhodovací praxí správních orgánů a soudů.³²
77. K námitce účastníka, že příkazem udělená pokuta je v poměru k majetkovým poměrům účastníka řízení neúměrně vysoká a likvidační, správní orgán dodává, že tato námitka bude vypořádána v kapitole H. Sankce.
78. K námitce účastníka řízení týkající se nepřiměřených průtahů v postupu správního orgánu, správní orgán dodává, že vydání příkazu předcházela podrobná analýza velkého množství podkladů, a tudíž byl pro tuto činnost vyžadován větší časový prostor.
79. K námitce účastníka řízení, že ve správním spise jsou podklady, které nemají k projednávanému jednání žádný vztah, např. obchodní podmínky společnosti [redacted] aj., správní orgán dodává, že tyto podklady souvisí se zapůjčitelem [redacted]. Správní orgán nemůže opomenout tu skutečnost, že [redacted] je mimo jiné jednatelem a společníkem společnosti [redacted], IČO [redacted], která podle Všeobecných obchodních podmínek portálu [redacted] a [redacted] mimosoudně vymáhala pohledávky, které vznikly ze zápůjček. Nutno upozornit na to, že společnosti [redacted], IČO [redacted], rozhodnutím č.j. 2019/29267/570 ze dne 14. 3. 2019, sp. zn. Sp/2018/211/573, a [redacted], IČO [redacted] rozhodnutím č.j. 2019/29265/570, ze dne 14. 3. 2019, sp. zn. Sp/2017/232/573, byly uznány vinnými za neoprávněné poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů. O to překvapující je, že pro účastníka řízení jednou ze společností, která mimosoudně vymáhá dluhy ze zápůjček, je společnost [redacted], IČO [redacted], jejímž jednatelem a společníkem je shodou okolností opět [redacted], který zároveň jako fyzická osoba bez oprávnění poskytoval prostřednictvím účastníka řízení p2p zápůjčky.

H. Sankce

80. Správní orgán se při rozhodování o uložení sankce nejdříve zabýval možnými důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za porušení právních povinností. Podle ustanovení § 23 odst. 1 přestupkového zákona se na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek použijí obdobně ustanovení § 20 a 21, s výjimkou § 20 odst. 1 a 2

³² Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 87/2007-66 ze dne 17.12.2007.

a odst. 4 písm. a) a b). Podle § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona právnická osoba (tedy i podnikající fyzická osoba) za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. K této zákonem připouštěné **liberaci** účastníka řízení správní orgán uvádí, že účastník řízení rozhodně nevyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem.

81. V posuzovaném případě se proto jako prostředek, který zajistí splnění zejména generálně preventivního i represivního účelu trestu, jeví uložení pokuty. S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu.
82. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti a u trvajících přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.
83. Ustanovení § 38 přestupkového zákona stanoví, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména **významem zákonem chráněného zájmu**, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, **významem a rozsahem následku** přestupku, **způsobem spáchání** přestupku, **okolnostmi** spáchání přestupku, u fyzické osoby též druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, je-li tato znakem skutkové podstaty přestupku, **délkou doby**, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.
84. Podle **typové závažnosti, respektive významu zákonem chráněného zájmu** vyjádřeného horní hranicí sazby peněžité sankce patří přestupek upravený v ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) zákona o spotřebitelském úvěru spočívající v neoprávněném poskytování spotřebitelských úvěrů mezi nejzávažnější přestupky upravené zákonem o spotřebitelském úvěru, neboť v souladu s ustanovením § 157 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru lze za tento přestupek uložit pokutu až do 20 000 000 Kč.
85. Výše popsané deliktní jednání má charakter tzv. ohrožovacího deliktu, tzn., že jeho následkem je již samotné ohrožení zájmu chráněného zákonem, v daném případě na ochraně spotřebitelů při zprostředkování spotřebitelských úvěrů. Pokud jde o účinek protiprávního jednání účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty správního deliktu spáchaného účastníkem řízení dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku třetích osob či nikoli. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za výše popsaný přestupek není třeba vzniku škody. Závažným následkem deliktního jednání účastníka řízení tedy bylo již samotné ohrožení.
86. Zákon o spotřebitelském úvěru a zákon o platebním styku konstruuje odpovědnost za výše popsaná deliktní jednání účastníka řízení jako **objektivní odpovědnost**, tj. jeho odpovědnost je dána bez ohledu na **zavinění** účastníka řízení. Není tedy rozhodující, zda účastník řízení zákon porušil úmyslně či z nedbalosti. Správní orgán však pro úplnost uvádí, že se účastník řízení výše uvedených přestupků dopustil z nedbalosti.
87. Pokud jde o **způsob** porušení zákona, jedná se o **přestupky komisivní povahy**, neboť účastník řízení se jich dopustil aktivním jednáním, když zprostředkoval spotřebitelské úvěry bez příslušného povolení.

88. Správní orgán při úvaze o výši sankce přihlédl v rámci zákonem stanoveného rozpětí též k **délce doby**, po kterou trvalo vytykané protiprávní jednání účastníka řízení, tj. prokazatelně 23 měsíců zprostředkovával spotřebitelský úvěr.
89. Se stejnou pečlivostí, s jakou správní orgán zjišťoval a hodnotil závažnost protiprávního jednání účastníka řízení, vyhledával i **skutečnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení**. Správní orgán vzal proto do úvahy zejména skutečnost, že účastník řízení nebyl dosud Českou národní bankou trestán, a že dle informací, která má Česká národní banka k dispozici ukončil neoprávněné zprostředkování spotřebitelských úvěrů.
90. Správní orgán za uvedené porušení zákona rozhodl uložit sankci ve formě pokuty, a při úvaze o konkrétní výši pokuty vzal správní orgán v úvahu jak **represivní**, tak individuální **preventivní účinek ukládané pokuty**, když cílem ukládané pokuty je nejen potrestat účastníka řízení, ale především ho odradit od dalšího takového jednání. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako závažné přestupky, jejichž následkem je uložení peněžitého postihu.
91. Správní orgán se ve správním řízení rovněž zabíral **majetkovými poměry** účastníka řízení, kdy je z obchodního rejstříku nesporné, že v roce 2018 dosáhl čistého obrátu ve výši 1 043 000 Kč, při čemž dosáhl tržeb za prodej výrobků a služeb ve výši 584 000 Kč, a za rok 2019 dosáhl čistého obrátu ve výši 1 142 000 Kč, při čemž dosáhl tržeb za prodej výrobků a služeb ve výši 787 000 Kč. Účetní závěrku za rok 2020 obchodní rejstřík doposud neobsahuje a účastník řízení svoje tvrzení o tom, že je pokuta ve výši 250 000 Kč pro něj likvidační, ničím nedoložil.
92. Správní orgán je přesvědčen, s ohledem na generální prevenci, jejímž cílem je v daném případě ochránit spotřebitele právě před nezákonným a neodborným jednáním subjektů zprostředkovávajících či poskytujících spotřebitelské úvěry, o nutnosti uložit účastníku řízení za vytykaná jednání peněžitou sankci, tak aby dal účastníkům trhu na vědomí, že vytykaná jednání považuje za závažné porušení zákona o spotřebitelském úvěru, která musí být trestána. Správní orgán s ohledem na všechny zmiňované okolnosti a rozsah protiprávního jednání, považuje pokutu ve výši 250 000 Kč, která dosahuje 1,25 % zákonem stanovené maximální sazby, za přiměřenou a adekvátní, nikoliv za likvidační, jak uvádí účastník řízení.

II.

93. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníku řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je stanovena prováděcím předpisem ke správnímu řádu, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky 112/2017 Sb. Z ustanovení § 6 odst. 1 této vyhlášky vyplývá, že paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.
94. Vzhledem ke skutečnosti, že vedené správní řízení bylo, jak je podrobně uvedeno výše, vyvoláno tím, že účastník řízení porušil své právní povinnosti, uložil správní orgán účastníkovi řízení povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení paušální částkou

ve výši 1 000 Kč. Lhůta 30 dnů stanovená k zaplacení paušální částky nákladů správního řízení je pak zcela přiměřená s ohledem na výši stanovené povinnosti.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 152 odst. 1 správního řádu rozklad k bankovní radě České národní banky, a to prostřednictvím sekce licenčních a sankčních řízení, odboru sankčních řízení, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2022/84730/CNB/110 ze dne 25. srpna 2022, sp.zn. Sp/2020/165/573**

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 3. 6. 2022 a dále doplněného podáním ze dne 17. 6. 2022 společností Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 03083977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2, zastoupenou [REDAKCE], [REDAKCE], advokátem, ev. č. ČAK [REDAKCE], [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], rozhodnutí České národní banky č. j. 2022/50657/570 ze dne 19. 5. 2022, sp. zn. Sp/2020/165/573, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

Rozklad společnosti Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 03083977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky č. j. 2022/50657/570 ze dne 19. 5. 2022 se potvrzuje.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Česká národní banka (dále „správní orgán prvního stupně“) zahájila dne 27. 5. 2021 správní řízení se společností Lucrum Credit Czech s.r.o., IČO 03083977, se sídlem Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2 (dále „účastník řízení“) vydáním příkazu č. j. 2021/54590/570 ze dne 27. 5. 2021. Příkazem byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za spáchání přestupku podle § 157 odst. 1 písm. e) zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o spotřebitelském úvěru“). Tohoto přestupku se měl účastník řízení dopustit tím, že bez příslušného oprávnění na webových stránkách nabízel možnost sjednat spotřebitelský úvěr, prováděl přípravné práce směřující ke sjednání spotřebitelského úvěru, předkládal spotřebitelům návrhy na sjednání spotřebitelského úvěru, a následně jako administrátor a vedlejší účastník smluv o poskytnutí zápůjčky zprostředkoval uzavření smluv o poskytnutí zápůjčky mezi zapůjčitelem [REDAKCE] coby poskytovatelem spotřebitelských úvěrů a spotřebiteli, na jejichž základě bylo 175 spotřebitelům poskytnuto 182 spotřebitelských úvěrů v celkovém objemu 1 848 860 Kč.

[2.] Proti příkazu podal účastník řízení dne 4. 6. 2021 v zákonné 8denní lhůtě odpor, čímž došlo ke zrušení příkazu a bylo pokračováno v řízení.

[3.] Dne 19. 5. 2022 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2022/50657/570 (dále „napadené rozhodnutí“), kterým účastníku řízení výrokem I uložil pokutu ve výši 250 000 Kč podle § 157 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru za to, že bez příslušného oprávnění prostřednictvím jím provozované webové aplikace umístěné na internetových stránkách <https://www.skyloan.cz> nabízel v období od 27. 12. 2017 do 23. 9. 2020 spotřebitelům možnost sjednat spotřebitelský úvěr, prováděl přípravné práce směřující ke

sjednání spotřebitelského úvěru, předkládal spotřebitelům návrhy na sjednání spotřebitelského úvěru, a následně jako administrátor a vedlejší účastník smluv o poskytnutí zápůjčky zprostředkoval uzavření smluv o poskytnutí zápůjčky mezi zapůjčitelem [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], coby poskytovatelem spotřebitelských úvěrů a spotřebiteli, na jejichž základě bylo v období od 27. 3. 2018 do 6. 3. 2020 celkem 175 spotřebitelům poskytnuto 182 spotřebitelských úvěrů v celkovém objemu 1 848 860 Kč po odečtení odměn, provizí nebo poplatků za zpracování žádostí, když účastníku řízení za zprostředkování náležela odměna/provize za zprostředkování od vydlužitele ve výši 1 % a od zapůjčitele ve výši stanovené smlouvou o poskytnutí p2p zápůjčky, nejméně však 9 % z jistiny p2p zápůjčky, čímž porušil § 16 zákona o spotřebitelském úvěru a dopustil se přestupku podle § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru. Správní orgán prvního stupně účastníku řízení ve výroku II napadeného rozhodnutí dále uložil povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.

[4.] Napadené rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 20. 5. 2022. Účastník řízení podal proti napadenému rozhodnutí dne 3. 6. 2022 včasný rozklad, který dále doplnil podáním doručeným dne 17. 6. 2022. Podaným rozkladem se účastník řízení domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení přestupkového řízení.

[5.] *V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“).*

[6.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

[7.] K jednotlivým námitkám účastníka řízení uvádí bankovní rada následující.

I. K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

[8.] *Stejně jako ve vyjádření ze dne 24. 9. 2021 účastník řízení uvádí, že postupoval podle svého obchodního plánu, který přiložil k žádosti o vydání licence poskytovatele platebních služeb malého rozsahu. V tomto plánu podle svých slov na výslovnou žádost České národní banky doplnil pasáž o průběžném sledování, vyhodnocování a kontrole činnosti zapůjčitele v oblasti p2p zápůjček, a to za účelem zajištění nepřekročení prahu podnikatelské činnosti v této oblasti. V případě pana [REDACTED] pak nebyl limit popsáný v obchodním plánu překročen, a proto pana [REDACTED] není možno považovat za podnikatele a jím poskytnuté zápůjčky za spotřebitelské úvěry. Z toho účastník řízení vyvozuje, že nemohl zprostředkovávat spotřebitelské úvěry.*

[9.] *V souvislosti s uvedeným účastník řízení dále namítá, že se správní orgán prvního stupně nikdy nezajímal o možnost překročení limitu u pana [REDACTED] a nikdy si nevyžádal žádné podklady. Odůvodnění napadeného rozhodnutí v části týkající se definice podnikání považuje účastník řízení navíc za nepřezkoumatelné, neboť z něj nelze zjistit, která další kritéria podnikání měl účastník řízení zkoumat.*

[10.] Bankovní rada nepovažuje námitku účastníka řízení týkající se údajné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za důvodnou. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí shledává účastník řízení v tom, že správní orgán prvního stupně údajně nespécifikoval, které další znaky podnikání měl účastník řízení při průběžném sledování, vyhodnocování a kontrole činnosti zapůjčitele v oblasti p2p zápůjček zkoumat.

[11.] Bankovní rada v této souvislosti poukazuje na článek 3.2.3.1. obchodního plánu, ve kterém se účastník řízení mimo jiné zavázal k tomu, že bude sledovat, vyhodnocovat a kontrolovat činnost zapůjčitele v oblasti zápůjček s ohledem na platné právní předpisy, za

účelem zajištění nepřekročení prahu podnikatelské činnosti v této oblasti ze strany zapůjčitele. To, že účastník řízení bude sledovat, vyhodnocovat a kontrolovat činnost zapůjčitele v oblasti zápůjček s ohledem na platné právní předpisy, nepochybně znamená, že tak bude činit i s ohledem na obecná ustanovení týkající se podnikání, např. na § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále „občanský zákoník“). Podle tohoto ustanovení ten, kdo „samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“. Účastník řízení měl tedy komplexně vyhodnocovat i to, zda je činnost vykonávána soustavně, samostatně, za účelem dosažení zisku, na vlastní účet a zodpovědnost, což však nečinil. Účastník řízení průběžně vyhodnocoval pouze celkový smluvně zajištěný příjem zapůjčitele z úroků zápůjček (tj. zda dosáhl zisku do výše minimální mzdy), avšak zcela rezignoval na kontrolu znaků podnikatelské činnosti vymezených v zákoně. A to i přesto, že ve výzvě č. j. 2017/023839/CNB/570 ze dne 16. 2. 2017 byl v rámci licenčního řízení upozorněn na to, že pokud by klientem účastníka řízení byl podnikatel, byl by účastník řízení povinen požádat o povolení k činnosti samostatného zprostředkovatele dle zákona o spotřebitelském úvěru.

[12.] Pro posouzení toho, zda pan [redacted] byl podnikatelem, byla rozhodující rovněž kritéria vymezená v zákoně (viz výše), nikoliv výše zisku, kterou svou činností dosáhl a kterou argumentuje účastník řízení. Bankovní rada se ztotožňuje se závěry správního orgánu prvního stupně uvedenými v bodech 41 a 44 napadeného rozhodnutí, že pan [redacted] poskytnutím 182 zápůjček v celkové výši 1 848 860 Kč v období od 27. 3. 2018 do 6. 3. 2018 naplnil znaky podnikatelské činnosti podle § 420 občanského zákoníku. Pan [redacted] byl tedy poskytovatelem spotřebitelského úvěru podle § 3 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru a účastník řízení zprostředkovatelem spotřebitelského úvěru podle § 3 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, a to i přesto, že pan [redacted] nedosáhl limitu stanoveného účastníkem řízení (výše minimální mzdy), jak v rozkladu namítá účastník řízení. S ohledem na to se správní orgán prvního stupně u pana [redacted] nezabýval překročením či nepřekročením limitů, které si stanovil účastník řízení v obchodním plánu, ale vycházel z definice podnikání stanovené občanským zákoníkem.

[13.] Vzhledem k tomu, že naplněním znaků podnikatelské činnosti v souvislosti s činností pana [redacted] se správní orgán prvního stupně podrobně zabýval v bodě 41 a následně napadeného rozhodnutí, nelze napadené rozhodnutí označit za nepřezkoumatelné.

II. K jednotlivým bodům napadeného rozhodnutí

[14.] *Skutkové zjištění uvedené v bodě 14 napadeného rozhodnutí označuje účastník řízení za zcela neurčitě. Namítá, že správní orgán prvního stupně neidentifikoval stěžující si spotřebitelku a ani neuvedl, zda v souvislosti s touto stížností bylo na jeho straně shledáno pochybení. Účastník řízení dále namítá, že nebyl ani informován o tom, jak byla stížnost vyřízena.*

[15.] Bankovní rada nepovažuje „skutkové zjištění“ uvedené v bodě 14 napadeného rozhodnutí za neurčitě. V uvedeném bodě napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně totiž žádné skutkové zjištění, který by mělo vliv na protiprávní jednání účastníka řízení a jeho rozsah, neuváděl. Správní orgán prvního stupně zde pouze odkázal na podnět, který ho nasměroval k podrobnějšímu prošetření činnosti účastníka řízení v oblasti zprostředkování spotřebitelských úvěrů. Osobu stěžovatelky pak identifikoval ve výzvách, které účastníkovi řízení v souvislosti s prošetřením jeho činnosti zaslal (výzva č. j. 2019/087980/CNB/650 ze dne 13. 8. 2019 a výzva č. j. 2020/147056/570 ze dne 11. 12. 2020) a které jsou součástí správního spisu sp. zn. Sp/2020/165/573, do něhož účastník řízení nahlížel a s jehož obsahem se tudíž seznámil. To, že osoba stěžovatelky je účastníkovi řízení známa, vyplývá i z jeho vyjádření ze dne 24. 9. 2021, ve kterém její jméno uváděl. Je tedy zjevné, že nebylo nezbytně nutné uvádět v napadeném rozhodnutí podrobnou identifikaci stěžovatelky.

[16.] *K bodům 15 až 18 napadeného rozhodnutí účastník řízení uvádí, že postupy zde podrobně popsané jsou uvedeny v předloženém obchodním plánu. Účastníkovi řízení proto není zřejmé, proč si správní orgán prvního stupně tyto informace složité získával z jeho webových stránek.*

[17.] V bodech 15 až 18 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, z jakého zjištěného skutkového stavu vycházel a jak tento skutkový stav zjistil. Obecně je ponecháno na úvaze, možnostech a schopnostech správního orgánu, na základě jakých podkladů dospěje k závěru o protiprávní činnosti dohlížených subjektů. Důležité je, aby byl skutkový stav zjištěn řádně a bez jakýchkoliv pochybností. To správní orgán prvního stupně v projednávaném případě splnil. Ostatně účastník řízení ani nenamítá, že by z jeho podnikatelského plánu předloženého v rámci licenčního řízení vyplývalo něco jiného, než co správní orgán prvního stupně zjistil z jeho internetových stránek, nebo že by praxe účastníka řízení byla jiná než praxe, která byla či mohla být z těchto podkladů zjištěna.

[18.] *Ke skutkovým zjištěním uvedeným v bodě 27 napadeného rozhodnutí účastník řízení namítá, že nikdy neúčtoval poplatek za zpracování žádosti. V souladu s uzavřenou smlouvou účtoval pouze provizi za poskytnutí platební služby.*

[19.] Tvrzení účastníka řízení, že nikdy neúčtoval poplatek ve výši 500 Kč za zpracování žádosti, považuje bankovní rada za nepravdivé. Jak vyplývá ze správního spisu, např. spotřebiteli [REDAKCE] (smlouva č. [REDAKCE]) byla poskytnuta zápůjčka ve výši 14 000 Kč, avšak dne 27. 3. 2018 mu bylo na jeho účet poskytnuto pouze 10 120 Kč. Rozdíl mezi částkou zapůjčenou a poskytnutou činila provize 1 % pro vydlužitele (140 Kč) a provize pro zapůjčitele 9 % (1260 Kč). Zapůjčená částka byla dále ponížena o poplatek za administraci (2 x 990 Kč), jelikož zápůjčka byla uzavřena na 24 měsíců a tento poplatek se podle smlouvy o zápůjčce hradil za každých započatých 12 měsíců správy zápůjčky. Žádný jiný poplatek ve smlouvě o zápůjčce sjednán nebyl. Po sečtení těchto částek (140 Kč + 1260 Kč + 1980 Kč), vyjde částka 3380 Kč, o kterou si podle smlouvy o zápůjčce měl účastník řízení ponížít výši zápůjčky. Rozdíl mezi výší zápůjčky a této částky činí 10 620 Kč. Spotřebiteli však bylo na účet poukázáno o 500 Kč méně, tj. 10 120 Kč. Je nepochybné, že účastník řízení si tak strhl další poplatek. Částka 500 Kč pak odpovídá výši poplatku za zpracování žádosti. Stejně účastník řízení postupoval i v případě spotřebitelů [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]), [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]), [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]), [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]) a [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]) – viz bod 27 napadeného rozhodnutí.

[20.] *K bodu 42 napadeného rozhodnutí účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně zde v souvislosti s jeho činností nesprávně používá termín „velkého rozsahu“. Účastník řízení odkazuje na § 138 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále „trestní zákoník“), který za škodu velkého rozsahu označuje škodu ve výši 10 mil. Kč. Tohoto objemu však zápůjčky pana [REDAKCE] podle účastníka řízení nedosáhly.*

[21.] Bankovní rada nepovažuje účastníkem řízení uváděný odkaz na trestní zákoník za přílehlavý. Bankovní rada v první řadě zdůrazňuje, že v projednávaném případě byl termín „velkého rozsahu“ použit v souvislosti s objemem půjček zprostředkovaných účastníkem řízení a měl zdůraznit, že se nejednalo o jednorázovou, příležitostnou nebo nahodilou činnost. Výši škody, kterou mohl účastník řízení svým protiprávním jednáním způsobit, se správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval.

[22.] Navíc trestní zákoník používá označení „velkého rozsahu“ v souvislosti se vznikem škody způsobené trestným činem¹. V projednávaném případě však správní orgán prvního

¹ V § 138 odst. 1 trestního zákoníku jsou vymezeny odstupňované hranice výše škody způsobené trestným činem pro klasifikaci rozsahu škody s tím, že tato kategorizace je stanovena pouze „pro účely tohoto zákona“, tj. trestního zákoníku.

stupně projednával věc v přestupkovém řízení, hranice výše škody stanovená trestním zákoníkem tak není relevantní.

[23.] *K bodu 54 napadeného rozhodnutí je podle účastníka řízení zapotřebí zdůraznit, že z dokladů, které má správní orgán prvního stupně k dispozici, jasně vyplývá, že limit stanovený v obchodním plánu nebyl u žádného zapůjčitele, tedy ani u pana [REDAKCE], překročen. Nejde tedy pouze o přesvědčení účastníka řízení, jak v dotčeném bodě napadeného rozhodnutí uvádí správní orgán prvního stupně, ale o doložitelný fakt.*

[24.] Tuto námitku shledává bankovní rada irelevantní, neboť, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, v bodě 54 správní orgán prvního stupně pouze parafrázoval námitky účastníka řízení uvedené v jeho vyjádření k podkladům řízení (viz nadpis této části odůvodnění napadeného rozhodnutí „G. Vyjádření účastníka řízení k podkladům řízení“). Mimoto, z odůvodnění napadeného rozhodnutí (např. bod 71) vyplývá, že pro posouzení věci není podstatné, zda byl účastníkem řízení stanovený limit dodržen, či překročen. S tímto závěrem se ztotožňuje i bankovní rada.

[25.] *Účastník řízení k bodu 74 napadeného rozhodnutí namítá, že se správní orgán prvního stupně odvolává na ustálenou rozhodovací praxi, avšak první zveřejněná rozhodnutí týkající se porušení zákona o spotřebitelském úvěru v segmentu „Ostatní poskytovatelé spotřebitelského úvěru“ jsou až ze srpna 2020, tedy z doby, kdy už sám svoji činnost ukončil. V segmentu „Nebankovní poskytovatelé spotřebitelského úvěru“ je sice podle účastníka řízení uvedeno několik rozhodnutí již z let 2018 až 2020, nicméně tato se týkají zcela jiných skutkových situací.*

[26.] Jestliže účastník řízení v námitce zmiňuje, že Česká národní banka do roku 2020 nevydala žádné rozhodnutí, které by se týkalo stejné skutkové situace jako v jeho případě, pak bankovní rada konstatuje, že porušování povinností stanovených zákonem o spotřebitelském úvěru sankcionuje Česká národní banka již od počátku účinnosti tohoto zákona. Dne 10. 6. 2019, tedy ještě dlouho před ukončením protiprávní činnosti účastníka řízení, pak dokonce nabylo právní moci rozhodnutí č. j. 2019/29265/570 ze dne 14. 3. 2019, kterým byla společnost [REDAKCE] sankcionována za to, že bez příslušného oprávnění provozovala peer-to-peer platformu, jejímž prostřednictvím byly poskytovány peněžité zápůjčky (spotřebitelské úvěry), jako je tomu v projednávaném případě.

[27.] *Konstatování správního orgánu prvního stupně uvedené v bodě 76 napadeného rozhodnutí považuje účastník řízení za vnitřně rozporné. Podle účastníka řízení správní orgán prvního stupně popírá, že by účastník řízení postupoval v rozporu s jednoznačným zněním zákona, když to následně vyvrací poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu.*

[28.] Bankovní rada musí přisvědčit účastníkovi řízení, že vyjádření správního orgánu prvního stupně v bodě 76 napadeného rozhodnutí může působit rozporuplně. Tato rozporuplnost však vznikla spíše nepřesností terminologie, respektive formulační těžkopádností a nemá vliv na zákonnost či přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. I přes uvedenou nepřesnost je z bodu 76 napadeného rozhodnutí i z kontextu dalšího textu napadeného rozhodnutí zřejmé, že k zákonné definici podnikání existuje navíc i bohatá a ustálená soudní rozhodovací praxe, která jednotlivé podmínky naplnění definice podnikatelské činnosti vykládá, a také z ní měl účastník řízení vycházet. V posuzovaném případě však účastník řízení nejen že nevycházel z této rozhodovací praxe, ale nerespektoval ani samotnou v zákoně obsaženou definici podnikání.

[29.] *Nad rámec jednotlivých bodů napadeného rozhodnutí účastník řízení poukazuje na neúnosné průtahy při projednávání přestupku. Konkrétně poukazuje na to, že od jeho vyjádření se k věci do vydání napadeného rozhodnutí uplynulo 8 měsíců. Správní orgán prvního stupně tak podle účastníka řízení několikanásobně překročil lhůtu pro vydání rozhodnutí.*

[30.] Bankovní rada souhlasí s tím, že správní orgán prvního stupně v projednávaném případě překročil správním řádem stanovenou lhůtu pro vydání rozhodnutí. Nicméně je třeba

vzít v úvahu složitost případu, množství podkladů a nutnost vypořádat námitky uvedené ve vyjádření účastníka řízení ze dne 24. 9. 2021, a to i v kontextu jeho předchozích vyjádření a ústního jednání, které proběhlo dne 20. 8. 2021. Doba, která uplynula od vyjádření účastníka řízení do vydání napadeného rozhodnutí, se ostatně nijak výrazně nevymyká dobám v jiných případech týkajících se porušování povinností stanovených zákonem o spotřebitelském úvěru, jak je bankovní radě z úřední činnosti známo.

[31.] V souvislosti s uvedeným pak považuje bankovní rada za důležité zdůraznit, že „lhůty stanovené ve správním řádu pro vydání rozhodnutí mají charakter lhůt pořádkových a jejich nedodržení nemá bezprostřední vliv na práva účastníků řízení, resp. přímé právní důsledky pro věc samou. Podle Vrchního soudu v Praze (rozhodnutí č. j. 7A 7/98-53) „pak nedodržení pořádkových lhůt správním orgánem je vadou řízení, která sama o sobě nemá za následek nezákonnost vydaného správního rozhodnutí“².

III. K námitce legitimního očekávání účastníka řízení

[32.] *Účastník řízení namítá, že postup správního orgánu prvního stupně v projednávaném případě je v rozporu se zásadou legitimního očekávání. Podle svých slov již v roce 2017 České národní bance sdělil, jakou činnost plánuje provozovat, a v obchodním plánu přesně specifikoval, jakými pravidly se při ní bude řídit. Česká národní banka mu právě tuto činnost pravomocným rozhodnutím povolila. Jeho činnost pak Česká národní banka opětovně bez jakýchkoliv připomínek akceptovala i v rámci nového licenčního řízení, které účastník řízení absolvoval v souvislosti s novým zákonem o platebním styku. Účastník řízení měl proto legitimní očekávání, že pokud bude postupovat v souladu s obchodním plánem schváleným Českou národní bankou, bude jeho činnost v souladu se zákonem.*

[33.] *Jestliže správní orgán prvního stupně změnil následně náhled na podstatu činnosti účastníka řízení, pak podle účastníka řízení nelze připustit, aby byl bez předchozí výzvy k nápravě rovnou sankcionován, když postupoval v důvěře v předchozí posouzení jeho činnosti. Navíc, když účastník řízení již od roku 2017 řádně plní své povinnosti vůči České národní bance, s Českou národní bankou spolupracuje a pokuta je mu ukládána za činnost, kterou již v roce 2020, tedy ještě před zahájením přestupkového řízení, v souvislosti s covidovou krizí ukončil.*

[34.] *V rozkladu se účastník řízení dále rozsáhle teoreticky zabývá zásadou legitimního očekávání a odkazuje na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Z těchto teoretických východisek i rozhodovací soudní praxe účastník řízení dovozuje, že zásada legitimního očekávání reflektuje racionálně předpokládané očekávání adresátů právních norem, že orgány veřejné moci se budou při své činnosti nějakým způsobem chovat, jejich chování bude mít relativně stabilní a předvídatelnou povahu a bude založeno na dodržování zákonů a bude probíhat v jejich mezích. Takové očekávání na straně adresátů právních norem může být založeno na správní praxi „spočívající v činnosti i nečinnosti, z níž lze dovozovat dlouhodobý a opakovaný určitý výklad právních předpisů“.*

[35.] Námitky účastníka řízení, které se týkají vzniku legitimního očekávání³ a které tvoří stěžejní argumentaci v podaném rozkladu, považuje bankovní rada za nedůvodné a uvádí k nim následující.

[36.] Dne 28. 11. 2016 byla České národní bance doručena žádost účastníka řízení o zápis do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, na jejímž základě bylo následně zahájeno správní řízení v této věci⁴. Dne 18. 5. 2017 bylo vydáno osvědčení o registraci, č. j. 2017/069910/CNB/570, podle kterého byl účastník řízení na základě zápisu do registru

² FIALA, Z., FRUMARKOVÁ, K., VETEŠNÍK, P., ŠKUREK, M., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SOVOVÁ, O., SCHEU, L., Správní řád. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020, s. 385 a 386.

³ Zásada legitimního očekávání je zakotvena v § 2 odst. 4 správního řádu, dle kterého správní orgán dbá na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

⁴ Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 2016/151671/CNB/570 ze dne 10. 1. 2017.

poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu oprávněn poskytovat platební služby podle § 3 odst. 1 písm. f) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o platebním styku“), tj. provedení převodu peněžních prostředků, při němž plátce ani příjemce nevyužívají platební účet u poskytovatele plátce (poukazování peněz).

[37.] Spotřebitelský úvěr a potřebné oprávnění pro jeho poskytování, respektive zprostředkování je upraveno v zákoně o spotřebitelském úvěru. Správní orgán prvního stupně tuto právní úpravu podrobně uvádí v bodech 31 až 39 napadeného rozhodnutí. Účastník řízení žádné oprávnění pro poskytování či zprostředkování spotřebitelských úvěrů neměl.

[38.] Vznik legitimního očekávání, že pro svoji činnost nebude potřebovat oprávnění k činnosti zprostředkovatele spotřebitelského úvěru, když mu byla udělena licence poskytovatele platební služby malého rozsahu, opírá účastník řízení zejména o pasáž obchodního plánu, v níž si definoval kritérium pro odmítnutí administrace další zápůjčky pro konkrétního zapůjčitele, a dále o konzultaci se správním orgánem prvního stupně, během které mu mělo být sděleno, že nemusí žádat o oprávnění zprostředkovatele spotřebitelských úvěrů.

[39.] Co se týká obchodního plánu, účastník řízení poukazuje na skutečnost, že do něj na výzvu České národní banky doplnil článek 3.2.3.1., v němž specifikoval, jakým způsobem bude kontrolovat, zda zapůjčitel nepřekročil práh podnikatelské činnosti. Účastník řízení v tomto směru zdůrazňuje poslední větu tohoto článku: „Účastník odmítne administraci další p2p zápůjčky daným zapůjčitelem v případě, že celkový smluvně zajištěný příjem daného zapůjčitele z úroků p2p zápůjček, po odečtení smluvně stanovených poplatků účastníka fakturovaných zapůjčiteli v souvislosti s p2p zápůjčkou, by akceptací dané p2p zápůjčky překročil v daném kalendářním měsíci hodnotu minimální mzdy, stanovenou zvláštním právním předpisem.“ Bankovní rada nerozporuje tvrzení účastníka řízení, že v obchodním plánu zamýšlenou činnost popsal a následně obchodní plán na výzvu České národní banky doplnil. Bankovní rada nicméně považuje za podstatné zmínit rovněž první větu doplněného článku, podle které: „Účastník průběžně sleduje, vyhodnocuje a kontroluje činnost zapůjčitele v oblasti p2p zápůjček s ohledem na platné právní předpisy, za účelem nepřekročení prahu podnikatelské činnosti v této oblasti ze strany zapůjčitele.“ Dále bankovní rada připomíná článek 3.2.3. obchodního plánu, který výslovně stanoví, že do seznamu potenciálních zapůjčitelů bude, při splnění dalších stanovených podmínek, zapsána každá fyzická osoba-nepodnikatel. V článku 1.2. obchodního plánu pak účastník řízení uvádí, že se do konce listopadu 2016 věnoval poskytování spotřebitelských úvěrů, tuto činnost však ukončil a nadále má zájem poskytovat pouze platební službu podle § 3 odst. 1 písm. f) zákona o platebním styku, proto nepovažuje za důvodné získávat oprávnění k poskytování nebo zprostředkování spotřebitelských úvěrů.

[40.] Z výše uvedeného podle bankovní rady vyplývá, že účastník řízení se v obchodním plánu zavázal nejen odmítnout administraci zápůjčky u zapůjčitele, který překročí účastníkem řízení stanovený limit příjmu, ale rovněž se zavázal sledovat, vyhodnocovat a kontrolovat činnost zapůjčitele s ohledem na platné právní předpisy, za účelem nepřekročení prahu podnikatelské činnosti u zapůjčitele. I vzhledem k předchozí činnosti účastníka řízení je pak dle bankovní rady zřejmé, že si účastník řízení byl vědom povinnosti získat pro poskytování spotřebitelských úvěrů oprávnění. Na tuto skutečnost byl ostatně upozorněn i ze strany České národní banky.

[41.] Legitimní očekávání, že účastník řízení nebude potřebovat oprávnění zprostředkovatele spotřebitelského úvěru, nemohlo vzniknout ani na základě neformální konzultace s Českou národní bankou. Z této neformální konzultace neexistuje záznam, bankovní rada proto vychází pouze ze svědecké výpovědi pana [REDAKCE], dle které byl účastník řízení během této konzultace ujistěn, že pro prezentovaný záměr nemusí žádat o licenci zprostředkovatele spotřebitelského úvěru. Bankovní rada k tomu uvádí, že pokud účastník řízení během konzultace prezentoval svůj záměr tak, jak ho následně popsal v obchodním plánu, tj. že zapůjčiteli budou fyzické osoby nepodnikatelé a že účastník řízení bude kontrolovat činnost

zapůjčitele s ohledem na platné právní předpisy za účelem nepřekročení prahu podnikatelské činnosti u zapůjčitele, pak mohlo být ujištění o nepotřebnosti oprávnění zprostředkovatele spotřebitelských úvěrů namístě. Účastník řízení však nemohl legitimně očekávat, že toto ujištění bude platit i v případě, kdy tato kritéria nedodrží. Bankovní rada se ztotožňuje s názorem správního orgánu prvního stupně uvedeným v bodě 74 napadeného rozhodnutí, že samotné sdělení během konzultace nemohlo založit legitimní očekávání i s ohledem na další postup České národní banky, kdy byl účastník řízení na potenciální povinnost mít ke své činnosti oprávnění zprostředkovatele spotřebitelského úvěru v rámci licenčního řízení upozorňován.

[42.] S námitkou účastníka řízení, že mu Česká národní banka pravomocným rozhodnutím povolila činnost popsanou v obchodním plánu a následně tuto činnost akceptovala i v rámci nového licenčního řízení, tudíž účastník řízení legitimně očekával, že je jeho činnost v souladu se zákonem, bankovní rada rovněž nesouhlasí. V řízení týkajícím se zápisu do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu se Česká národní banka zabývala tím, zda účastník řízení splňuje podmínky pro požadovanou platební službu, přičemž ho upozornila⁵ na nutnost kontrolovat, zda se nestal zprostředkovatelem spotřebitelských úvěrů, a nepotřebuje tudíž příslušné oprávnění. Česká národní banka neměla důvod účastníku řízení licenci k poskytování platebních služeb malého rozsahu neudělit, když splnil podmínky pro její udělení. Pravomocné rozhodnutí ve věci zápisu do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu však nemohlo u účastníka řízení vyvolat legitimní očekávání, že v případě zprostředkování spotřebitelských úvěrů nebude pro tuto činnost potřebovat oprávnění, neboť mu bylo známo, že k této činnosti je oprávnění nezbytné, a na tuto skutečnost byl i výslovně upozorněn.

[43.] K námitce účastníka řízení, že pokud si správní orgán prvního stupně následně uvědomil nesprávnost svého postupu, je nepřípustné, aby účastníka řízení bez předchozí výzvy k nápravě rovnou sankcionoval, bankovní rada uvádí, že tato námitka není důvodná. Jak je již výše uvedeno, ze strany správního orgánu prvního stupně ke změně postupu nedošlo. Postup správního orgánu prvního stupně byl konzistentní. Jak uvádí správní orgán prvního stupně v bodě 74 napadeného rozhodnutí, na webových stránkách České národní banky byly již před podáním žádosti účastníka řízení o zápis do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu zveřejněny odpovědi na nejčastější otázky týkající se zákona o spotřebitelském úvěru, včetně výkladu pojmů podnikatel, poskytovatel spotřebitelského úvěru, zprostředkovatel spotřebitelského úvěru apod. Na nutnost kontrolovat, zda se nestal zprostředkovatelem spotřebitelského úvěru, byl účastník řízení i výslovně upozorněn. Účastník řízení tak byl dle bankovní rady Českou národní bankou dostatečně informován o povinnosti mít oprávnění k činnosti zprostředkovatele spotřebitelských úvěrů v situaci, pokud by některý ze zapůjčitelů byl podnikatelem. Rovněž nelze opomenout skutečnost, že účastník řízení vystupoval jako profesionál v oblasti poskytování platebních služeb, navíc s předchozí praxí v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů. Když následně účastník řízení i přesto zprostředkoval spotřebitelské úvěry bez příslušného oprávnění, nemohlo účastníka řízení překvapit, že s ním správní orgán prvního stupně zahájil sankční řízení pro porušení zákona o spotřebitelském úvěru a vydal napadené rozhodnutí. Skutečnosti, že účastník řízení dosud řádně plnil své povinnosti vůči České národní bance a že činnost zprostředkovatele spotřebitelských úvěrů již ukončil, rozhodně nemohly být důvodem k tomu, aby přestupkové řízení nebylo zahájeno.

[44.] Jak uvádí i správní orgán prvního stupně v bodě 74 napadeného rozhodnutí, legitimní očekávání je spojeno především s ustálenou rozhodovací praxí správních orgánů, kdy na základě této praxe může účastník řízení očekávat, že v jeho případě bude rozhodnuto tak, jak již bylo rozhodováno v případech obdobných. Účastník řízení v podaném rozkladu namítá, že rozhodovací praxe správního orgánu prvního stupně v oblasti sankcí ukládaných

⁵ Výzva č. j. 2017/023839/CNB/570 ze dne 16. 2. 2017.

poskytovatelům p2p zápůjček je pouze omezená. S tím bankovní rada nesouhlasí a odkazuje na bod 26 tohoto rozhodnutí, kde se touto problematikou zabývá.

[45.] Za ustálenou lze pak považovat i rozhodovací praxi týkající se výkladu § 420 občanského zákoníku, který obsahuje zákonné vymezení podnikatelské činnosti, tedy klíčová kritéria pro posouzení toho, zda byl účastník řízení zprostředkovatelem spotřebitelských úvěrů, či nikoliv. Od vymezení definice podnikatele v zákoně ani od rozhodovací praxe v této oblasti se správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí neodchýlil.

[46.] Podle § 420 odst. 1 občanského zákoníku platí, že kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele. Podle § 420 odst. 2 občanského zákoníku se pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 občanského zákoníku za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele. Ustanovení § 420 občanského zákoníku je ustanovením kogentním. Ačkoliv si tedy účastník řízení v obchodním plánu stanovil i vlastní kritéria, podle kterých bude posuzovat zapůjčitele, nemohl tím vyloučit použití § 420 občanského zákoníku. Účastník řízení tak dle bankovní rady nemohlo vzniknout legitimní očekávání o správnosti jeho postupu při posuzování podnikatelské činnosti zapůjčitelů, neboť tento postup byl v rozporu se zákonnou normou, tj. v tomto případě s § 420 občanského zákoníku.

[47.] Účastník řízení dále v podaném rozkladu uvádí teoretická východiska a judikaturu Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu či Evropského soudu pro lidská práva vztahující se ke vzniku legitimního očekávání, která však není v projednávaném případě přílehlavá či relevantní. Účastník řízení odkazuje na sérii nálezů Ústavního soudu ve věci tzv. francouzských pojištěnců na sociálním pojištění, např. nález sp. zn. I. ÚS 605/06 ze dne 15. 1. 2008, z něhož cituje pasáž týkající se důvěry v text právního předpisu a trvající výklad takového předpisu orgány veřejné moci. Bankovní rada k tomu uvádí, že správní orgán prvního stupně při výkladu definičních znaků podnikatele postupoval v souladu s textem § 420 občanského zákoníku a ustálenou praxí. Odkazy na nálezy Ústavního soudu tak nejsou v této věci přílehlavé. Z téhož důvodu nepovažuje bankovní rada za relevantní ani odkazy na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie. Přílehlavý není ani odkaz účastníka řízení na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 88/2006-159 ze dne 24. 2. 2010. Dále účastník řízení cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 14/2006-55 ze dne 1. 11. 2006: „Poukaz na jednání opírající se o legitimní očekávání ... může mít relevanci pouze tehdy, jednala-li dotyčná osoba určitým způsobem proto, že se se zřetelem ke všem rozhodným skutečnostem mohla domnívat, že postupuje v souladu se zákonem.“ K tomu bankovní rada uvádí, že s ohledem na ustanovení § 420 občanského zákoníku a vzhledem k ustanovením zákona o spotřebitelském úvěru týkajícím se povinnosti disponovat oprávněním pro zprostředkování spotřebitelských úvěrů (včetně upozornění na tuto povinnost v licenčním řízení) se účastník řízení nemohl domnívat, že postupuje v souladu se zákonem. Dále účastník řízení cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 36/2011-79 ze dne 19. 5. 2011, který se věnuje legitimnímu očekávání ve vztahu k nezákonnému rozhodnutí, tedy opět není v daném případě relevantní. Účastník řízení rovněž cituje nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2822/07 ze dne 19. 3. 2009, nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 520/06 ze dne 23. 1. 2008 a rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 88/2006-159 ze dne 24. 2. 2010, které se týkají legitimního očekávání v případě odchýlení se od ustálené rozhodovací praxe. Bankovní rada k tomu odkazuje na bod 43 tohoto rozhodnutí, v němž vysvětluje, že postup správního orgánu prvního stupně byl konzistentní, a k odchýlení od ustálené praxe tak nedošlo.

[48.] Na základě výše uvedeného bankovní rada shrnuje, že účastník řízení požádal o zápis do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, přičemž v obchodním plánu kromě svého kritéria pro posuzování zapůjčitelů uvedl, že za zapůjčitele bude považovat

fyzické osoby nepodnikatele a bude s ohledem na platné právní předpisy kontrolovat, aby u zapůjčitelů nedošlo k překročení hranice podnikatelské činnosti. Následné osvědčení o zápisu do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu tak u účastníka řízení nemohlo vyvolat legitimní očekávání, že pokud budou u některého ze zapůjčitelů naplněny znaky podnikatelské činnosti, nebude potřebovat oprávnění pro činnost zprostředkovatele spotřebitelských úvěrů. Pokud tak účastník řízení očekával, musel si být vědom, že jeho očekávání je v rozporu s ustanovením § 420 občanského zákoníku a rovněž v rozporu s relevantními ustanoveními zákona o spotřebitelském úvěru, nemohlo se tudíž jednat o očekávání legitimní.

IV. K výši uložené pokuty

[49.] Účastník řízení uvádí, že uložená pokuta je pro něho nepřiměřená a svými důsledky likvidační. Jestliže správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí uvádí, že účastník řízení svá tvrzení o likvidačním účinku uložené pokuty nedoložil, měl v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů účastníka řízení k doložení těchto tvrzení vyzvat.

[50.] Likvidační důsledek uložené pokuty přitom podle účastníka řízení vyplývá již z údajů za rok 2019, když čistý obrát činil 1,142 mil. Kč a čistý zisk účastníka řízení činil 47 tis. Kč. Uložená pokuta tak činí třetinu aktiv z roku 2019, což je likvidační pro každou společnost. Správní orgán prvního stupně by však měl hodnotit majetkové a osobní poměry pachatele ke dni svého rozhodování, nikoliv k okamžiku spáchání přestupku. V souvislosti s tím účastník řízení uvádí, že v roce 2020 měl čistý obrát pouze 625 000 Kč a byl v důsledku covidové krize ve ztrátě. Uložená pokuta tak dosahuje téměř výše jeho tržeb z prodeje zboží a služeb za rok 2020.

[51.] Účastník řízení dále uvádí, že Nejvyšší správní soud stanovil pro podnikatelskou sféru „horní hranici pro obecné uvážení bez konkrétních důvodů“ 100 000 Kč, neboť taková částka již nese potenciální likvidační charakter. Účastník řízení v této souvislosti uvádí případ taxikáře, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl, že je nutné zkoumat majetkové poměry pachatele při uložení pokuty 100 000 Kč (stejně rozhodl i Městský soud v Praze v oblasti ochrany životního prostředí). Dále účastník řízení uvádí bez dalšího případ zaměstnávání v sociální sféře, kdy byla za možnou likvidační pokutu shledána pokuta ve výši 220 000 Kč.

[52.] Účastník řízení poukazuje i na sankční řízení, které vedl správní orgán prvního stupně se společností [REDAKCE], již byla v roce 2019 uložena pokuta ve výši 100 000 Kč při výši aktiv 32 mil. Kč (zatímco účastník řízení má aktiva ve výši 718 tis. Kč). Účastník řízení je navíc přesvědčen, že protiprávní jednání této společnosti mělo větší společenskou závažnost, protože narušovalo důvěryhodnost platebního systému, a přesto jí byla uložena o 20 % nižší pokuta než účastníku řízení.

[53.] Účastník řízení dále namítá, že správní orgán prvního stupně při stanovení výše pokuty přehlédl, že doba páchaní přestupku je již obsahem samotné skutkové podstaty. Pokud by totiž činnost trvala kratší dobu, nenaplnila by znaky podnikání a nejednalo by se vůbec o přestupek. Účastník řízení je proto toho názoru, že postup správního orgánu prvního stupně je v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání.

[54.] Účastník řízení hodnotí pokutu, která mu byla uložena navzdory polehčujícím okolnostem, které správní orgán prvního stupně uvedl v napadeném rozhodnutí, jako „drakonicky vysokou“. To, že uložená pokuta činí pouze 1,25 % horní hranice zákonného rozpětí, považuje účastník řízení za irelevantní. Takový údaj podle účastníka řízení nic nevypovídá o přísnosti uložené sankce, o té vypovídá jedině poměr mezi výši sankce a majetkovými poměry účastníka řízení.

[55.] Bankovní rada nesouhlasí s námitkou účastníka řízení, že uložená pokuta je nepřiměřená a likvidační, a uvádí k ní následující vypořádání.

[56.] Určením druhu správního trestu a jeho výměry se správní orgán prvního stupně podrobně zabýval v části H. „Sankce“ napadeného rozhodnutí (body 80 až 92 napadeného

rozhodnutí). Správní orgán prvního stupně se v první řadě zabýval druhem správního trestu (bod 81 napadeného rozhodnutí), přičemž dospěl k závěru, že jako nejefektivnější prostředek, který zajistí naplnění represivního a generálně preventivního účelu sankce, se jeví uložení pokuty. Bankovní rada se s tímto závěrem ztotožňuje.

[57.] Při stanovení konkrétní výše pokuty vycházel správní orgán prvního stupně z kritérií uvedených v § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. V souladu s těmito zákonnými ustanoveními se zabýval zejména závažností přestupku (bod 84 napadeného rozhodnutí), následkem protiprávního jednání (bod 85 napadeného rozhodnutí), způsobem spáchání přestupku (bod 87 napadeného rozhodnutí), délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání (bod 88 napadeného rozhodnutí), a rovněž hodnocením polehčujících okolností svědčících ve prospěch účastníka řízení (bod 89 napadeného rozhodnutí).

[58.] V bodě 91 napadeného rozhodnutí se správní orgán prvního stupně zabýval i majetkovými poměry účastníka řízení. Přitom vycházel z dokumentů, které si sám z veřejně dostupných zdrojů zajistil. Majetkovými poměry se správní orgán prvního stupně zabýval i přesto, že v projednávaném případě likvidační účinek uložené pokuty nehrozil. Bankovní rada je toho názoru, že správní orgán prvního stupně při rozhodování o výši pokuty zohlednil všechny rozhodné skutečnosti a zákonná kritéria a logicky, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem se s nimi v části napadeného rozhodnutí označené jako „Sankce“ vypořádal. Výše uložené pokuty odpovídá podle bankovní rady skutkovým okolnostem případu a není nepřiměřená, jak namítá účastník řízení.

[59.] Výši uložené pokuty nepovažuje bankovní rada ani za likvidační, jak ji v rozkladu bez dalšího označuje účastník řízení. Bankovní rada v první řadě poukazuje na to, že pokud účastník řízení namítá likvidační charakter uložené pokuty, musí toto tvrzení i dostatečně odůvodnit a musí unést důkazní břemeno o tomto tvrzení. Jak k tomu uvedl Nejvyšší správní soud v rozhodnutí č. j. 2 Afs 90/2009 – 68: „Pokud stěžovatel označuje výši uložené pokuty za likvidační, nelze mu přisvědčit zejména proto, že toto tvrzení nikterak neprokazuje.“ Jak vyplývá ze správního spisu, účastník řízení žádné doklady prokazující likvidační účinek uložené pokuty nepředložil ani ve svém vyjádření ze dne 24. 9. 2021, ani nyní v rozkladu⁶. Účastník řízení tedy podle bankovní rady neunesl důkazní břemeno o likvidačním charakteru ukládané pokuty, neboť své tvrzení o likvidačním charakteru uložené pokuty blíže nekonkretizoval ani nepodpořil žádnými podklady.

[60.] Bankovní rada dále nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně byl povinen vyzvat účastníka řízení k doložení tvrzení o likvidačním účinku pokuty. Jak vyplývá z rozhodovací praxe správních soudů, je to naopak účastník řízení, kdo by měl mít zájem na tom, aby pro něj uložená pokuta neměla likvidační důsledky, a poskytnout proto správnímu orgánu prvního stupně všechny dostupné podklady. Bankovní rada v této souvislosti odkazuje např. na rozhodnutí Městského soudu v Praze č. j. 6 A 179/2019-48, ve kterém soud uvedl: „Bylo na žalobkyni, aby správní orgány (případně soud) upozornila na to, že výši pokuty z konkrétních důvodů shledává jako likvidační, a předložila konkrétní doklady na podporu svého tvrzení ...“, popř. na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133, ve kterém soud uvedl: „Bude tedy záležet především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost např. tím, že zbaví pro tento účel výše zmíněné orgány veřejné moci mlčenlivosti.“

[61.] Vzhledem k tomu, že účastník řízení v tomto směru správnímu orgánu prvního stupně žádou součinnost neposkytl, vycházel správní orgán prvního stupně při obecném hodnocení majetkových poměrů účastníka řízení z údajů, které si sám opatřil z obchodního rejstříku. Z takto získaných údajů si pak učinil základní představu o podnikatelské činnosti, hospodaření

⁶ V rozkladu účastník řízení pouze bez dalšího uvedl, že v roce 2020 měl čistý obrat pouze 625 000 Kč.

a majetku účastníka řízení a shledal, že uložená pokuta nebude zásahem nepřiměřeným ani zásahem s likvidačními důsledky.

[62.] Jestliže účastník řízení v této souvislosti poukazuje na výši obrátu, ztrátu a na to, že k nim správní orgán prvního stupně nepřihlédl, pak bankovní rada konstatuje, že účastník řízení nemůže klást k tíži správnímu orgánu prvního stupně skutečnost, že on sám nesplnil svoji povinnost podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a nezajistil, aby sbírka listin v obchodním rejstříku obsahovala účetní závěrku za rok 2020. Pokud by účastník řízení svoji povinnost řádně splnil, správní orgán prvního stupně by k účetní závěrce za rok 2020 jistě přihlédl. Nutno však zdůraznit, že ani účastníkem řízení uváděná výše tržeb a ztráta podle bankovní rady neznamena, že uložená pokuta je pro něho likvidační. Samotný záporný výsledek hospodaření totiž není překážkou pro uložení pokuty. Pokud by tomu tak bylo, mohly by všechny právnické osoby, které vykazují ztrátu z hospodaření, vždy argumentovat likvidačním charakterem pokuty a nemohly by být postiženy ani za nejzávažnější správní delikty (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Ads 140/2014 – 58 ze dne 14. 8. 2014).

[63.] Rozhodnutí soudů, na která v souvislosti s namítanou likvidační výší pokuty účastník řízení odkazuje, nepovažuje bankovní rada za přílehlavá. Na rozdíl od uváděných případů se správní orgán prvního stupně majetkovými poměry účastníka řízení zabýval. Účastník řízení rovněž není podnikající fyzickou osobou nebo zaměstnavatelem v sociální sféře, jako tomu bylo v citovaných soudních rozhodnutích. Navíc se účastník řízení dopustil protiprávního jednání, které je natolik závažné (viz bod 84 napadeného rozhodnutí), že účastník řízení nemůže očekávat, že mu bude jako právnické osobě uložena pokuta v řádech desetitisíců, která je ukládána např. za nepředložení požadovaných informací ve stanovené lhůtě.

[64.] Odkazuje-li účastník řízení dále v rozkladu na případ společnosti ██████████, pak bankovní rada v první řadě zdůrazňuje, že této společnosti byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč, nikoliv 100 000 Kč, jak uvádí účastník řízení. Tento případ není ani jinak s případem účastníka řízení srovnatelný, neboť nejde o stejné porušení právních předpisů, a to ani typově, ani s ohledem na individuálně zjištěné okolnosti. Protiprávní jednání účastníka řízení je spíše porovnatelné s případem společnosti ██████████, které byla rozhodnutím správního orgánu prvního stupně č. j. 2019/29265/570 ze dne 14. 3. 2019 uložena pokuta 1 400 000 Kč. Účastníkovi řízení byla uložena nižší pokuta právě s ohledem na jeho majetkové poměry.

[65.] Bankovní rada nemůže přijmout ani námitku účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně v souvislosti s rozhodováním o výši pokuty porušil zásadu zákazu dvojího přičítání, neboť zákonným znakem skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru, kterého se účastník řízení svým protiprávním jednáním dopustil, není doba, po kterou má protiprávní jednání trvat⁷. Délka doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele, je ovšem jedním z kritérií, kterými je dána povaha a závažnost přestupku [viz § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich]. Přitom platí, že delší doba protiprávního jednání představuje závažnější jednání. Při hodnocení závažnosti přestupku spáchaného účastníkem řízení se proto správní orgán prvního stupně správně v bodě 88 napadeného rozhodnutí zabýval i dobou trvání protiprávního jednání.

[66.] Bankovní rada rozhodně nepovažuje uloženou pokutu za „drakonicky vysokou“, jak ji v závěru rozkladu označuje účastník řízení. Jak vyplývá z výše uvedeného, uložena pokuta odpovídá závažnosti protiprávního jednání účastníka řízení, skutkovým okolnostem případu a je přiměřená i majetkovým poměrům účastníka řízení.

⁷ Podle § 157 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 16 neoprávněně zprostředkovává spotřebitelský úvěr.

[67.] Bankovní rada považuje za relevantní odkaz správního orgánu prvního stupně na zákonem stanovenou horní hranici výše pokuty, kterou je možno za protiprávní jednání účastníka řízení uložit. Zákonem stanovenou horní hranicí výše pokuty je totiž vyjádřena typová závažnost protiprávního jednání a právě ve vztahu k rozpětí zákonné sazby, resp. k horní hranici zákonné sazby je třeba výši uložené pokuty posuzovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 50/2005-97 ze dne 24. 5. 2006). Vzhledem k tomu, že zákon o spotřebitelském úvěru umožňuje za protiprávní jednání, kterého se dopustil účastník řízení, uložit pokutu až do výše 20 000 000 Kč [§ 157 odst. 3 písm. c)], nelze pokutu uloženou ve výši 1, 25 % zákonem stanovené horní hranice pokuty považovat za zjevně nepřiměřenou. Uložení pokuty při spodní hranici zákonného rozmezí již pojmově vylučuje zjevnou nepřiměřenost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. 8. 2003).

V. K námitce podjatosti

[68.] *V rámci řízení o rozkladu zaslal účastník řízení České národní bance dne 3. 8. 2022 námitku podjatosti jednoho z členů rozkladové komise, která projednávala rozklad účastníka řízení, a to [REDAKCE]. Podjatost účastník řízení spatřuje v tom, že mu [REDAKCE] jako advokát v prosinci 2020 poskytl konzultace, a to právě ve věci, která je předmětem tohoto správního řízení. Na žádost České národní banky zaslal [REDAKCE] dne 4. 8. 2022 k této námitce své vyjádření, ve kterém sdělil, že se jednalo pouze o jednu hodinu právní pomoci, jejímž předmětem byla velmi obecná konzultace, a že na základě toho nezískal takový poměr k věci, k účastníkovi řízení nebo jeho zástupci, že by na jeho straně vznikl zájem na výsledku řízení, a bylo tak možné pochybovat o jeho nepodjatosti. S vyjádřením [REDAKCE] byl účastník řízení seznámen a reagoval na ně podáním ze dne 8. 8. 2022, ve kterém setrval na svém stanovisku, že [REDAKCE] je z rozhodování v této věci vyloučen.*

[69.] Bankovní rada nepovažuje uplatněnou námitku podjatosti za důvodnou a uvádí k ní následující.

[70.] [REDAKCE] jako advokát, profesionál v oboru právo, poskytl účastníkovi řízení v rámci poskytování právních služeb jednu hodinu obecné konzultace. Tuto obecnou konzultaci poskytl v prosinci 2020, tedy více než 5 měsíců předtím, než bylo s účastníkem řízení dotčené přestupkové řízení zahájeno⁸. Jak účastník řízení, tak [REDAKCE] uvedli, že [REDAKCE] poskytl účastníkovi řízení právní služby v souvislosti s probíhající kontrolou České národní banky. Nutno podotknout, že u účastníka řízení v té době (a ani předtím nebo potom) žádná kontrola ve smyslu kontroly probíhá podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb. neprobíhala. [REDAKCE] se sám podle svého vyjádření za podjatého nepovažuje. S ohledem na povinnost mlčenlivosti však nemohl [REDAKCE] uvést podrobnější informace o předmětu dotčené konzultace. [REDAKCE] proto požádal účastníka řízení o zproštění mlčenlivosti. Do vydání tohoto rozhodnutí však ke zproštění mlčenlivosti nedošlo.

[71.] Na základě výše uvedeného je nepochybné, že [REDAKCE] poskytl účastníkovi řízení právní služby, byť spočívající pouze v jedné hodině obecné konzultace. Rovněž je nepochybné, že obecná konzultace byla poskytnuta před zahájením tohoto přestupkového řízení, takže [REDAKCE] nemohl mít konkrétní informace týkající se tohoto řízení. Nicméně je pravdou, že již před zahájením řízení vyzval správní orgán prvního stupně (výzva č. j. 2020/147056/570 ze dne 11. 12. 2020) účastníka řízení k předložení podkladů týkajících se činnosti účastníka řízení. Takto získané informace pak byly podkladem pro toto řízení.

[72.] Na základě výše uvedeného a vzhledem k vyjádření [REDAKCE] se bankovní rada domnívá, že [REDAKCE] jako člen senátu rozkladové komise, která projednávala rozklad účastníka řízení, podjatý nebyl. Nicméně vzhledem k povinnosti mlčenlivosti [REDAKCE] nelze s jistotou vyvrátit pochybnosti o tom, zda [REDAKCE] mohl na základě obecné

⁸ Správní řízení bylo s účastníkem řízení zahájeno vydáním příkazu č. j. 2021/54590/570 ze dne 27. 5. 2021.

konzultace získat takový poměr k věci, k účastníkovi řízení nebo jeho zástupci, že by na jeho straně vznikl zájem na výsledku řízení.

[73.] Námitku podjatosti je tedy v posuzovaném případě podle bankovní rady nutné zkoumat především s ohledem na to, zda by případná podjatost člena senátu rozkladové komise mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí o rozkladu. V této souvislosti poukazuje bankovní rada na to, že na jednání dotčeného senátu rozkladové komise bylo přítomno 9 členů rozkladové komise, přičemž usnášeníšopný by senát rozkladové komise byl, pokud by bylo přítomno alespoň 5 jeho členů, popř. přizvaných členů rozkladové komise. V projednávaném případě by tedy byl senát rozkladové komise usnášeníšopný i tehdy, pokud by se ho [REDAKCE] z důvodu své možné podjatosti neúčastnil. Usnesení rozkladové komise rozklad zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit bylo navíc v projednávaném případě přijato všemi přítomnými členy senátu rozkladové komise. I pokud by tedy [REDAKCE] v této věci z důvodu možné podjatosti nehlasoval, resp. by byl podjatý, bylo by výsledné doporučení rozkladové komise stejné. Rozkladová komise je navíc pouze poradním orgánem bankovní rady.

[74.] Na základě těchto skutečností dospěla bankovní rada k závěru, že ani případná podjatost člena senátu rozkladové komise, který byl přítomen jejímu jednání, by neměla zásadní vliv na zákonnost rozhodnutí o rozkladu. Ke stejnému závěru pak dospěla i odborná literatura⁹.

[75.] Bankovní rada nezjistila v řízení, které předcházelo rozkladem napadenému rozhodnutí, ani v napadeném rozhodnutí pochybení ze strany správního orgánu prvního stupně, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bankovní rada po posouzení věci dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami způsobujícími jeho nesprávnost. S ohledem na výše uvedené považuje bankovní rada rozklad za nedůvodný a rozhodla rozklad zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

doc. Ing. Eva Zamrazilová, CSc.
viceguvernérka
podepsáno elektronicky

prof. Ing. Oldřich Dědek, CSc.
člen bankovní rady
podepsáno elektronicky

⁹ „Lze však mít za to, že pokud by členem rozkladové komise, byla osoba, která by byla v konkrétním řízení pro podjatost ze zákona podjatá, neměla by mít tato skutečnost sama o sobě vliv na nezákonnost rozhodnutí, a to právě vzhledem k postavení komise jako poradního orgánu. Tím, kdo o rozkladu rozhoduje, je osoba stojící v čele ústředního správního úřadu, rozkladová komise dává pouze návrh tohoto rozhodnutí, který není pro tuto osobu závazný. Podjatost člena rozkladové komise by proto měla být pokládána za vadu řízení, o níž nelze mít důvodně za to, že mohla mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popř. na jeho správnost, a ke které by se proto při přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí o rozkladu nemělo přihlížet (§ 89 odst. 2)“ (Vedral, J., Správní řád. Komentář. II. Vydání. Praha BOVA POLYGLON, 2012, s. 1194)